

СТРАТЕГІЯ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ
МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2025 РОКУ

Роздільнянська міська територіальна громада, 2019

Стратегія соціально-економічного розвитку Роздільнянської міської територіальної громади розглядається як плановий стратегічний документ найвищого рівня в громаді, а отже, її реалізація вимагає зосередження відповідних ресурсів.

Стратегія спрямована на зміцнення та соціально-економічний розвиток Роздільнянської ТГ, впровадження ефективного демократичного управління; прискорення зростання продуктивності місцевої економіки через стимулювання інвестицій у нові та існуючі підприємства; створення умов для цього розвитку на тривалий період; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому рівні.

Очікується, що зусилля владних структур, громадськості, наукових кіл будуть спрямовані на успішну реалізацію передбачених стратегією пріоритетів та заходів, провадження інструментів місцевого економічного розвитку, впровадження пріоритетних проєктів економічного та соціального розвитку, то що.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ДІАГНОСТИКА ПОЧАТКОВИХ УМОВ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ (профіль ТГ)

- 1.1. Загальні відомості про громаду
- 1.2. Географічне розташування та природно-ресурсний потенціал
- 1.3. Основні тенденції соціально-економічного розвитку
- 1.4. Демографічна ситуація в громаді
- 1.5. Система життєзабезпечення та благоустрій громади
- 1.6. Екологічний стан Роздільнянської міської територіальної громади
- 1.7. Економічна доцільність включення сільських рад до складу Роздільнянської міської територіальної громади

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ТА ОБМЕЖЕНЬ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ (SWOT-аналіз)

- 2.1. Сильні та слабкі сторони сучасного стану
- 2.2. Можливості та загрози розвитку
- 2.3. Рекомендації та заходи щодо усунення можливих ризиків та загроз розвитку громади

РОЗДІЛ 3. БАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО

- 3.1. Бачення та місія громади. SMART-модель розвитку
- 3.2. Пріоритетні напрями розвитку
- 3.3. Можливі сценарії реалізації Стратегії

РОЗДІЛ 4. СТРАТЕГІЧНИЙ ПЛАН ДІЙ (СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ЗА ПРІОРИТЕТАМИ)

- 4.1. Сучасна транспортно-логістична інфраструктура
- 4.2. Підтримка МСП та залучення інвестицій в реальний сектор економіки
- 4.3. Благоустрій та енергоефективність
- 4.4. Соціальний захист та безпечні умови життєдіяльності
- 4.5. Культурно-освітня послуги та розвиток туризму

РОЗДІЛ 5. МЕХАНІЗМ ТА ПРОЦЕДУРИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ

- 5.1. Основні елементи механізму реалізації Стратегії
- 5.2. Моніторинг реалізації Стратегії

РОЗДІЛ 6. ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

РОЗДІЛ 7. ІНДИКАТОРИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ ГРОМАДИ

Додатки

Джерела інформації

ВСТУП

Глобальною тенденцією сучасного світу є зростання ролі регіонів та окремих територіальних громад як одиниць регіонального та місцевого рівня управління держави, які здатні, з одного боку, зменшити навантаження на органи центральної влади, перебравши на себе значну частину їх повноважень, а з іншого – максимально враховувати потреби місцевих жителів при прийнятті рішень. Цей процес є результатом децентралізації, регіоналізації, демократизації та глобалізації. Надмірна централізація управління, недосконалі фінансово-економічна база місцевих органів влади призвели до виникнення значних диспропорцій у територіальній структурі економіки, накопичення на місцях господарських, економічних та соціальних проблем. Системні потрясіння, які відчували на собі органи регіональної та місцевої влади України впродовж кризового періоду, нові виклики, які склалися в сучасний період, сформували нові вимоги щодо досягнення їх збалансованого розвитку; розв'язання специфічних проблем регіонів та окремих населених пунктів, стимулювання міжмуніципальної співпраці. З прийняттям Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» відбулась передача владних повноважень на базовий рівень місцевого самоврядування для реалізації принципу субсидіарності. Поряд з реформою державної регіональної політики, яка завершила перший етап – формування нормативної бази, в Україні відбулася широка бюджетна децентралізація.

Для ефективної реалізації регіональної та місцевої політики необхідно узгодження цілей, пріоритетів, завдань та заходів центральних, регіональних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування стосовно як розв'язання нагальних проблем розвитку, так і досягнення довгострокових стратегічних цілей. Тому розробка та реалізація Стратегії розвитку громади здійснюється на основі системи взаємопов'язаних документів:

- законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» (від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР), «Про місцеві державні адміністрації» (від 9 квітня 1999 року № 586-XIV), «Про засади державної регіональної політики» (від 5 лютого 2015 року № 156-VIII), «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» (від 23 березня 2000

року № 1602-III), «Про стимулювання розвитку регіонів» (від 8 вересня 2005 року № 2858-IV), «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (від 5 лютого 2015 року № 157-VIII);

- постанов Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» (від 06.08.2014 № 385); «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» (від 11.11.2015 № 932);

- наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації» (від 31.03.2016 року № 79);

- розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування територіальної організації влади та місцевого самоврядування» (від 01.04.2014 р. № 333-р); Указу Президента України «Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» (від 12.01.2015 р. № 5/2015);

- Стратегії економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року (від 21 грудня 2015 року № 32-VII).

Фінансування заходів та проєктів Стратегії розвитку громади передбачається за рахунок: міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам; фінансових ресурсів суб'єктів регіональної політики, державних та приватних партнерів об'єднаних на принципах державно-приватного партнерства, міжнародних інституцій; капітальних видатків державного бюджету; державних цільових програм, у тому числі програм подолання депресивності територій; угод щодо регіонального розвитку; програм і заходів, включаючи інвестиційні програми (проєкти), що реалізуються за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

В основу Стратегії покладені наступні **принципи**: конституційність та законність; партнерство та співробітництво; прозорість та передбачуваність; історична спадкоємність; сталий розвиток. Обґрунтування положень Стратегії

розвитку Роздільнянської громади здійснено на основі результатів статистичних показників розвитку України, Одеської області та аналітичної і оперативної інформації виконавчих органів міської ради і райдержадміністрації, аналітичних досліджень і прогнозних розрахунків, чинних законодавчих і нормативних актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів влади з урахуванням міжнародних правових актів і міжнародних угод. Особливу увагу привернуто на можливість дієвої участі Роздільнянської ТГ у підготовці та реалізації регіональної та національної середньострокової програми «SMART-спеціалізація, дія якої передбачена на період з 2021 до 2027 року». У процесі розробки Стратегії соціально-економічного розвитку Роздільнянської ТГ фахівці Одеського національного економічного університету здійснювали методичне забезпечення, експертний аналіз даних і результатів досліджень, отриманих під час здійснення процесу планування, забезпечували надання консультаційних послуг з питань, які належать до усіх аспектів стратегічного планування та розвитку громади.

РОЗДІЛ 1. ДІАГНОСТИКА ПОЧАТКОВИХ УМОВ РОЗВИТКУ МІСТА (ПРОФІЛЬ ТГ)

1.1. Загальні відомості про громаду

У **Роздільнянську міську територіальну громаду** входять:

м. Роздільна.

Кам'янська сільська рада з селами Антонівка, Володимирівка, Кам'янка, Матишівка, Покровка.

Кошарська сільська рада з селами Кошари та Лозове.

Понятівська сільська рада з селами Понятівка та Балкове.

Старостинська сільська рада з селами Бакалове, Велізарове, Надія, Новий Гребеник, Нові Чобручі, Парканці, Слобідка, Старостине, Сухе, Шевченкове.

Виноградарська сільська рада з селами Будячки, Вакулівка, Новодмитрівка (Ленінське) Друге, Миколаївка, Новоградениця, Перше Травня.

Калантаївська (Кіровська) сільська рада з селами Благодатне (Кірове), Калантаївка, Андрієво-Іванове, Карпове, Олександрівка.

Буцинівська сільська рада з селами Буцинівка, Кузьменкове, Новодмитрівка, Міліардівка, Карпівка.

Новоукраїнська сільська рада з селами Новоукраїнка, Петро-Євдокіївка, Капаклієве.

Бецилівська сільська рада з селами Бецилове, Старокостянтинівка, Новоселівка, Желепове.

Адміністративним центром міської територіальної громади є місто Роздільна.

Роздільна – місто в Україні у західній частині Причорноморської низовини, районний центр Роздільнянського району Одеської області.

Місто засноване у 1863 році у зв'язку з прокладенням залізниці, з 1890-х років значний залізничний вузол. В ці роки були збудовані хлібний, маслоробний та

виноробний завод.

Станція Роздільна – один із найбільших і найважливіших у стратегічному плані залізничних вузлів України – завжди являла собою економічний інтерес

держави, як один із найпотужніших транспортних коридорів до країн Європи.

Як населений пункт Роздільна виникла у період будівництва залізниці Одеса-Балта (1863–1865 рр).

В 1896 році на залізничній станції Роздільна та суміжних селищах (Гросул-Толстого, Федорова, Платонова, Костіна) Розаліївської волості Тираспольського повіту Херсонської губернії було 20 дворів, в яких мешкало 179 осіб (78 чоловіків і 101 жінка). В населеному пункті були розміщені поштово-телеграфна контора, метеорологічна станція, аптека, лавки, винний погріб, трактир, 2 буфета, 2 корчми, чайна, заїжджий двір.

Рішенням виконавчого комітету Одеської обласної ради від 8 травня 1957 року Роздільну віднесено до категорії міст районного підпорядкування.

З 1967 року у місті знаходиться господарський розсадницький центр адаптованих для півдня України рослин.

За однією з версій, станція отримала таку назву у зв'язку з тим, що тут залізнична магістраль розділяється на Одесу і Тирасполь.

Згідно з іншою версією, біля залізничної станції був ставок, який в посушливі роки пересихав та утворювалося два басейни розділених лінією суші. На цьому місці була побудована водокачка, яка давала воду для паровозів.

Після зустрічі 1 серпня 2019 з головами сільських рад і детального обговорення перспектив і можливостей об'єднання, міський голова Роздільної Валерій Шовкалюк звернувся до мешканців району з пропозицією щодо ініціювання добровільного об'єднання територіальних громад.

Після цього звернення до складу новостворюваного ТГ виявили бажання увійти (рис. 1.1): Кам'янська сільська рада, Кошарська сільська рада, Понятівська сільська рада, Старостинська сільська рада, Виноградарська

сільська рада, Калантаївська сільська рада, Буцинівська сільська рада, Новоукраїнська сільська рада, Бецилівська сільська рада, Єреміївська сільська рада. Адміністративним центром міської територіальної громади є місто Роздільна.

Рис. 1.1. Склад Роздільнянської міської територіальної громади

За даними паспортів сільських рад:

Кам'янська сільська рада. Розташована в центральній частині Роздільнянського району. Межує сільська рада на півночі з Роздільнянською міською радою, на заході з Степанівською, на сході з Новоукраїнською, Буцинівською, на півдні з Степовою сільськими радами. До складу Кам'янської сільської ради входить п'ять населених пунктів: с. Кам'янка, с. Антонівка, с. Покровка, с. Володимирівка, с. Матишівка.

Відстань до районного центру	
<i>шосейним шляхом:</i>	<i>залізницею:</i>
с. Кам'янка - 6 км	с. Кам'янка - 10 км
с. Покровка - 7 км	с. Покровка - 12 км
с. Антонівка - 9 км	с. Антонівка - 15 км
с. Володимирівка - 6 км	с. Володимирівка - 10 км
с. Матишівка - 2 км	с. Матишівка - 9 км

*Адміністративний центр – село **Кам'янка**.*

Територія ради: 6447,85 га, в т.ч.: земель державної власності 515,15 га, земель комунальної власності 483,8 га, земель приватної власності 813,9 га. Площа населених пунктів 548,8 га, в т.ч.: державна власність – 0 га, комунальна власність – 483,8 га, приватна власність – 65 га.

Населення ради: 1 857 осіб (станом на 01.01.2016 р.).

Утворена: 1967 р.

Кошарська сільська рада. Розташована в північно-східній частині Роздільнянського району. Межує сільська рада на півдні з Бецилівською та Понятівською, на сході з Бецилівською, на заході з Старостинською та Понятівською сільськими радами, а на півночі з Велико-Михайлівським районом. До складу Кошарської сільської ради входять два населених пункти: с. Кошари, с. Лозове.

Відстань до районного центру	
<i>шосейним шляхом:</i>	<i>залізницею:</i>
с. Кошари - 19 км	немає
с. Лозове - 26 км	

*Адміністративний центр – село **Кошари**.*

Територія ради: 5724,2 га, в т.ч.: земель державної власності – 2,06 га, земель комунальної власності – 5,25 га, земель приватної власності – 4333,9 га. Площа населених пунктів 292,3 га, в т.ч.: державна власність – 2,06 га, комунальна власності – 5,25 га, приватна власність – 36,0 га.

Населення ради: 906 осіб (станом на 01.01.2019 р.)

Утворена: 1924 р.

Понятівська сільська рада. Розташована в центральній частині Роздільнянського району. Межує на півночі з Старостинською, Кошарською, на сході з Бецилівською, на півдні з Новоукраїнською, на заході з Старостинською

сільськими радами та Роздільнянською міською радою. До складу Понятівської сільської ради входять два населених пункти: с. Понятівка, с. Балкове.

Відстань до районного центру	
<i>шосейним шляхом:</i>	<i>залізницею:</i>
с. Понятівка - 12 км с. Балкове - 13 км	немає

*Адміністративний центр – село **Понятівка**.*

Територія ради: 5452,9 га, в т.ч.: земель державної власності 1693,95 га, земель комунальної власності 542,45 га, земель приватної власності 3216,5 га. Площа населених пунктів 622,9га, в т.ч.: державна власність – 6,95 га, комунальна власність – 531,45 га, приватна власність – 84,5 га.

Населення ради: 1 057 осіб (станом на 01.01.2017 р.).

Утворена: 1945 р.

Старостинська сільська рада (до 01.02.1945 – Велізарівська сільська Рада). Старостинська сільська рада розташована на півночі Роздільнянського району. Межує сільська рада на сході з Понятівською сільською радою, на півдні з Роздільнянською та Новоукраїнською міськими радами, на півночі з Великомихайлівським районом. До складу Старостинської сільської ради входять десять населених пунктів: с. Нові Чобручі, с. Старостине, с. Велізарове, с. Бакалове, с. Новий Гребеник, с. Слобідка, с. Надія, с. Парканці, с. Сухе, с. Шевченкове.

Відстань до районного центру	
<i>шосейним шляхом:</i>	<i>залізницею:</i>
с. Старостине - 4 км с. Бакалове - 5 км с. Велізарове - 3 км с. Надія - 13 км с. Новий Гребенюк - 9 км с. Нові Чобручі - 0 км с. Парканці - 13 км с. Слобідка - 10 км с. Сухе - 18 км с. Шевченкове - 12 км	с. Старостине - 5 км с. Бакалове - 6 км с. Велізарове - 4 км с. Надія - 5 км с. Новий Гребенюк - 10 км с. Нові Чобручі - 0 км с. Парканці - 2 км с. Слобідка - 11 км с. Сухе - 19 км с. Шевченкове - 12 км

*Адміністративний центр – село **Старостине**.*

Територія ради: 9106,5 га, в т.ч. земель державної власності – 0 га, земель комунальної власності – 4987,20 га, земель приватної власності – 4119,30 га. Площа населених пунктів 723,20 га, в т. ч. державна власність – 0 га, комунальна власність – 651,08 га, приватна власність – 72,12 га.

Населення ради: 2 549 осіб (станом на 01.01.2018 р.).

Утворена: 1944 р.

Виноградарська сільська рада. Розташована на сході Роздільнянського району. Межує сільська рада на півночі з Кіровською, на сході з Єгорівською, на заході з Щербанською сільськими радами, а на півдні з Біляївським районом.

Сільській раді підпорядковані населені пункти: с. Виноградар, с. Будячки, с. Вакулівка, с. Миколаївка, с. Новоградениця, с. Новодмитрівка Друга, с. Перше Травня.

Відстань до районного центру	
<i>шосейним шляхом:</i>	<i>залізницею:</i>
с. Виноградар - 30 км	с. Виноградар - 30 км
с. Вакулівка - 28 км	с. Вакулівка - 30 км
с. Перше Травня - 30 км	с. Перше Травня - 0 км
с. Будячки - 36 км	с. Будячки - 0 км
с. Новоградениця - 30 км	с. Новоградениця - 0 км
с. Новодмитрівка Друга - 39 км	с. Новодмитрівка Друга - 0 км
с. Миколаївка - 30,5 км	с. Миколаївка - 0 км

Адміністративний центр – село Виноградар.

Територія ради: 5675 га, в т.ч.: земель державної власності – 1879,68 га, земель комунальної власності – 1,12 га, земель приватної власності – 3794,20 га. Площа населених пунктів 636,6га, в т.ч.: державна власність – 534,2 га, комунальна власність – 0,82 га, приватна власність – 101,58 га.

Населення ради: 2 645 осіб (станом на 01.01.2019 р.).

Утворена: 1924 р.

Калантаївська (Кіровська) сільська рада. Розташована в південній частині Роздільнянського району. Межує сільська рада на півночі з Єреміївською та Буцинівською, на сході з Єгорівською та з Єреміївською, на заході з Щербанською сільськими радами, а на півдні з Виноградарською сільською радою. До складу Кіровської сільської ради входять п'ять населених пунктів: с.

Благодатне (Кірове), с. Калантаївка, с. Андрієво-Іванове, с. Карпове, с. Олександрівка.

Відстань до районного центру	
<i>шосейним шляхом:</i>	<i>залізницею:</i>
с. Кірове (Благодатне) - 25 км	с. Кірове - 22 км
с. Калантаївка - 26 км	с. Калантаївка - 22км
с. Андрієво-Іванове - 34 км	
с. Карпове - 36 км	
с. Олександрівка - 37 км	

Адміністративний центр – село **Калантаївка** (раніше Благодатне (Кірове)).

Територія ради: 4825,5 га, в т.ч.: земель державної власності – 2718,5га, земель комунальної власності – 548,5 га, земель приватної власності – 1558,5 га. Площа населених пунктів 555,5 га, в т.ч.: державна власність – 2,83га, комунальна власність – 259,03 га, приватна власність – 0 га.

Населення ради: 1 227 осіб (станом на 01.01.2018 р.).

Утворена: 1946 р.

Буцинівська сільська рада. Розташована на півдні Роздільнянського району. Межує на півночі з Новоукраїнською, на заході з Кам'янською, на півдні з Калантаївською (Кіровською), на сході з Єреміївською сільськими радами. До складу Буцинівської сільської ради входить п'ять населених пунктів: с. Буцинівка, с. Кузьменкове, с. Новодмитрівка, с. Міліардівка, с. Карпівка.

Відстань до районного центру	
<i>шосейним шляхом:</i>	<i>залізницею:</i>
с. Буцинівка - 25 км	с. Буцинівка - 12 км
с. Новодмитрівка - 30 км	с. Новодмитрівка - 0 км
с. Карпівка - 20 км	с. Карпівка - 0 км
с. Кузьменка - 30 км	с. Кузьменка - 16 км
с. Міліардівка - 26 км	с. Міліардівка - 0 км

Адміністративний центр – село **Буцинівка**.

Територія ради: 6995,7 га, в т.ч.: земель державної власності – 640,78 га, земель комунальної власності – 17,30 га, земель приватної власності – 4191,3 га. Площа населених пунктів 473,0 га, в т.ч.: державна власність – 425,7 га, комунальна власність – 17,30 га, приватна власність – 30 га.

Населення ради: 1 246 осіб (станом на 01.01.2016 р.).

Історія

Утворена: 1987 р.

Новоукраїнська сільська рада (у минулому – Будьоннівська сільська Рада). Розташована у центральній частині Роздільнянського району. Межує на заході з Кам'янською, на півдні з Буцинівською, на сході з Єрміївською, на півночі з Бецилівською сільськими радами. Територією ради протікає річка Свина.

До складу Новоукраїнської сільської ради входить три населених пункти: с. Новоукраїнка, с. Петро-Євдокіївка, с. Капаклієве.

<i>Відстань до районного центру</i>	
<i>шосейним шляхом:</i> с. Новоукраїнка - 18 км с. Петро-Євдокіївка - 8 км с. Капаклієве - 9 км	<i>залізницею:</i> немає

Адміністративний центр – село Новоукраїнка.

Територія ради: 8050,3 га, в т.ч.: земель державної власності – 1066 ,0 га, земель комунальної власності – 2484,3 га, земель приватної власності – 4500 га. Площа населених пунктів 636,80 га, в т.ч.: державна власність – 0,5 га, комунальна власність – 146,3 га, приватна власність – 490,0 га.

Населення ради: 1187 осіб (станом на 01.01.2019 р.).

Утворена: 1946 р.

Бецилівська сільська рада. Розташована на сході Роздільнянського району. Межує на півночі з Кошарською, на заході з Понятівською, на півдні з Новоукраїнською сільськими радами, а на сході з Іванівським районом. До складу Бецилівської сільської ради входить чотири населених пункти: с. Бецилове, с. Старокостянтинівка, с. Новоселівка, с. Желепове.

<i>Відстань до районного центру</i>	
<i>шосейним шляхом:</i> с. Бецилове - 25 км с. Старокостянтинівка - 22 км с. Новоселівка - 36 км с. Желепове - 48 км	<i>залізницею:</i> немає

Адміністративний центр – село Бецилове.

Територія ради: 8801,00 га, в т.ч. земель державної власності – 3171,71 га; земель комунальної власності – 17,51 га; земель приватної власності – 5611,78 га. Площа населених пунктів – 386,70 га, в т.ч. державна власність 120,70 га; комунальна власність – 12,00 га; приватна власність – 254,00 га.

Населення ради: 719 особи (станом на 01.01.2019 р.).

Утворена: 1946 р.

Єреміївська сільська рада. Розташована в східній частині Роздільнянського району. Межує на півночі з Іванівським районом, на півдні з Єгорівською сільською радою, на заході з Новоукраїнською сільською радою, в північно-західній частині з Бецилівською сільською радою. На сході межує з Хаджибейським лиманом.

До складу Єреміївської сільської ради входить сім населених пунктів: с. Єреміївка, с. Бурдівка, с. Богнатове, с. Бринівка, с. Шеметове, с. Поташенкове, с. Веселе.

Відстань до районного центру	
<i>шосейним шляхом:</i>	<i>залізницею:</i>
с. Єреміївка - 30км	
с. Бурдівка - 33 км	
с. Богнатове - 39 км	
с. Бринівка - 33 км	немає
с. Шеметове - 28 км	
с. Поташенкове - 40 км	
с. Веселе - 48 км	

Адміністративний центр – село Єреміївка.

Територія ради: 13043 га, в т.ч. земель державної власності – 12610,24 га, земель комунальної власності – 4,360 га, земель приватної власності – 428,70 га. Площа населених пунктів – 494,58 га, в т.ч.: державна власність – 0 га, комунальна власність – 65,88 га, приватна власність – 428,70 га.

Населення ради: 1973 особи (станом на 01.01.2019 р.).

Утворена: 1946 р.

1.2. Географічне розташування та природно-ресурсний потенціал громади

ТГ розташоване в Роздільнянському районі Одеської області (рис. 1.1).

Район розташований за 70 км північно-західніше від міста. Район межує: на півночі – з Великомихайлівським (сухопутна ділянка 40,8 км), на сході – з Іванівським (сухопутна ділянка 36 км), на півдні – з Біляївським (сухопутна ділянка 70,0 км), на заході – з республікою Молдова. Відстань між Роздільній і Одесою: 72 км (по залізниці) і 88 км (по шосе). Найбільше місто Роздільнянщини – адміністративний центр Роздільна (17 913 жителів). Серед інших населених пунктів виділяються. Лиманське (7385 жителів) та Кучурган (3,7 тис. жителів). Районний центр – м. Роздільна знаходиться в північно-західній частині Роздільнянського району. Площа міста становить 7,2 км. Межує з селами Нові Чобручі і Матишівка. Роздільна підноситься над рівнем моря приблизно на 250 м. Місто розташоване в правобережній провінції підзони північного степу природної зони степу. Основний тип ґрунту – чорнозем звичайний.

Рис. 1.2. Мапа старого Роздільнянського району

Основне водопостачання м. Роздільної здійснюється по водопроводу з села Степанівка, але на території міста також функціонують артезіанські свердловини.

Клімат помірно-континентальний. Середньомісячна температура повітря: липень – +21 ° С, січень – -3,5 ° С. Найвища температура повітря, яка була зафіксована на місцевій метеостанції - +37 ° С, найнижча – -29 ° С.

Переважаючі вітри: липень – північно-західний, січень – північно-східний.

Метеорологічна станція в Роздільній існує практично з моменту заснування населеного пункту. Зараз вона входить в державну мережу метеоспостережень.

У південно-східному напрямку відразу ж за містом знаходиться

невеликий ліс, в периметрі близько 4,5 км. У центральній частині міста є декілька парків, де ростуть клени, тополі, дуби, каштани. У парку біля пам'ятника Т. Шевченка ростуть багаторічні троянди, також щороку висаджується безліч різних однорічних квітів. Особливо красивою Роздільна виглядає в період цвітіння фруктових дерев, таких як: вишня, черешня, яблуня, персик та абрикос. Власники приватних будинків висаджують уздовж своїх ділянок кущі жасмину, троянди, тюльпани та інші різні декоративні рослини. Для збереження навколишнього в районі проводяться такі заходи як: запобігання забрудненню і очищення використаних вод в промисловості і комунальному господарстві, запобігання забрудненню атмосферного повітря введенням на підприємствах систем пилогазоочистки і вдосконалення транспортних засобів.

Клімат Роздільнянщини помірно-континентальний з недостатнім зволоженням, короткою м'якою зимою та довгим спекотним літом. За кліматичними умовами район відноситься до зони посушливих степів. Температурний режим Роздільнянщини формується під впливом географічної широти, повітряних мас моря й лиману. 50-55 днів протягом року тут переважає помірне повітря, що взимку дає потепління й опади, влітку похолодання й опади. Рідко коли залітають до нас арктичні повітряні маси, що несуть із собою раннє осіннє похолодання та весняні заморозки.

Взимку переважає нестала похмура погода з частими, але не довгими похолоданнями. Тривалість зими в середньому – 72 дні. Найхолодніший місяць року – січень. Тривалість весни – 70-78 днів. Починається вона в кінці лютого – на початку березня, а закінчується в середині травня (перехід через +15° С).

Літо довге, спекотне, часто посушливе. Кількість днів із середньодобовою температурою, що перевищує + 15°C, досягає 135-145. Безморозний період становить 240 днів. Річна кількість опадів коливається в межах 350-390 мм на рік, з них на теплий період припадає 220-240 мм. Найменше опадів буває навесні.

Вплив Хаджибейського лиману на клімат порівняно невеликий. Тут континентальність клімату й кількість бездошових днів менша проти інших територій району. Мілководний лиман швидко прогрівається влітку і так само швидко охолоджується взимку.

Природа Роздільнянщини, головним чином, репрезентована різнотрав'ям, ксенофільними видами, з яких частіше других зустрічаються люцерна, молочай, шавлія та інші. З півчагарників найбільш численні полин австрійський. Природна деревна рослинність майже цілком відсутня. Лише на окремих ділянках північних схилів збереглися невеличкі зарості чагарників. Щоб захистити ґрунти від суховіїв та ерозії, а дороги від снігових заметів, практикою стало смугове деревонасадження. Початок йому покладено в районі ще XIX ст., але більшість сучасних лісосмуг було насаджено протягом 1940-1950-х років. По них ростуть різні види дерев: дуб, клен, біла й жовта акація, ясен, в'яз (бересток), волоський горіх, абрикос, черешня, лох, шовковиця, тополя, шипшина тощо. Невдовзі ці смуги стали притулком для сірих куріпок, сорок, перепелиць, ворон, жайворонків та інших птахів.

Однією з особливостей району є комплекс Хаджибейського лиману, який може похвалитися багатим складом флори та фауни. На території Роздільнянщини існує унікальний ботанічний заказник **«Костянська балка»**. **«Костянська балка»** – заказник, створений на площі 22,7 га у 1993 році. На території заказника збереглася досить значна видова різноманітність рослин, близько 18 видів судинних рослин з Червоної книги України та Червоного списку Одеської області (голонасінник одеський, астрагал шерстистоквітковий тощо). Також на території заказнику зустрічаються рослинні угруповання з Зеленої книги України (формації ковили волосистої та мигдалю низького). До птахів і тварин, занесених до Червоної книги, належать видра, орлан-білохвост, степовий орел, лелеки – білий та чорний, ескулапова змія.

Район має багату сировинну базу: піщані кар'єри, кар'єри з видобутку вапняку, глини, яка йде на виробництво червоної цегли, водні ресурси. Це значний резерв поповнення бюджету, створення нових робочих місць, поліпшення соціальної бази району.

1.3. Основні тенденції соціально-економічного розвитку

Роздільна є невеликим центром промисловості в Одеській області. Тут представлені легка і харчова промисловість, а також машинобудування. Роздільна заснована у 1863 році в зв'язку з прокладанням залізниці, з 1890-х рр. значний залізничний вузол. Станція Роздільна-1 була відкрита у 1865 р. при будівництві залізниці Одеса-Балта. Існує дві версії виникнення назви станції Роздільна: з першої – у зв'язку з тим, що залізнична магістраль розділяється на Одесу і Тирасполь, а з другої – біля станції було озеро, яке в посушливі роки пересихало і утворювалося два басейни розділених лінією суші. Через 2 роки після відкриття станції була побудована лінія Одеса-Тирасполь і станція стала вузловою. 22 жовтня 1905 року Роздільнянські залізничники влаштували страйк, в результаті якого було призупинено рух поїздів між станціями Одеса і Бірзула (Подільськ). У 1958 р станція отримала назву Роздільна-1, так як з'явилася станція Роздільна-2, остання з яких проіснувала до кінця 90-х років ХХ ст. У 1984 р станція була електрифікована змінним струмом в складі лінії Вигода-Роздільна. 6 грудня 1984 року на станцію вперше прибула електричка з Одеси. Роздільна – один з найбільших і найважливіших у стратегічному розумінні залізничних вузлів у всій Україні. Ця станція є одним з найпотужніших коридорів в європейській країні.

У місті функціонує залізничний вокзал. На першому поверсі – операційний зал, поєднаний з касовим залом і залом очікування, багажне відділення, кафе,

магазин, перукарня, медпункт і відділення банку. На другому поверсі – зал підвищеного комфорту, кафе і кабінети адміністрації станції. На третьому поверсі – 7 готельних номерів (4-х, 2-х місні номери, кімната матері і дитини).

Ще один важливий аспект: сучасний вокзал споруджений не в столиці чи в обласному центрі, а в глибинці. В конструктивних рішеннях та інтер'єрах вокзалу використані сучасні матеріали. Більша частина конструкцій виконана за прогресивною віражною технологією. Дах виготовлена з 22 новітнього матеріалу алькорплан.

Площа вокзалу 4094 м².

Через станцію «Роздільна 1» курсують пасажирські поїзди, які слідуєть з

міст України (Одеса, Київ, Ужгород, Харків, Хмельницький, Чернівці, Ковель, Умань) та інших держав (Кишинів, Варшава, Мінськ, Москва). Також станція «Роздільна-1» приймає приміські поїзди з Одеси, Вапнярці, Мигаєве, Балти, Іванівки.

До кінця 90-х років ХХ століття функціонувала станція «Роздільна-2», на якій робили зупинки приміські поїзди; станційне будівля з назвою станції збереглося, зараз воно стало приватним будинком.

Автобусний транспорт

У Роздільній діє автостанція. Здійснюється міжміський рейс Роздільна-Одеса. Також існують приміські маршрути, які з'єднують центр району з прилеглими населеними пунктами – Антонівка, Гаївка, Желепове, Кошари, Лиманське, Новодмитрівка, Новокостянтинівка, Одрадове, Сухе, Щербанка. В результаті будівництва у 2003 році нового залізничного вокзалу довелося пожертвувати автостанцією. Тоді ж між райдержадміністрацією та представниками «Укрзалізниці» була досягнута домовленість про те, що автостанція розміститься в лівому крилі на першому поверсі нового вокзалу. Залізничники свою обіцянку не дотримали, і районний центр вже більш 15 років без автостанції, її замінює стоянка для таксі. Висадка і посадка пасажирів здійснюється на узбіччі жвавої транспортним рухом вулиці. У лютому 2019 р. Роздільнянська райрада Одеської області підготувала звернення до Верховної Ради та уряду щодо суперечці між сторонами з приводу розміщення автостанції в будівлі ж/д вокзалу м. Роздільна. На думку депутатів райради, розміщення автостанції в частині будівлі залізничного вокзалу не обмежить його інтереси. Це буде зручно як для пасажирів автобусних, так і залізничних перевезень.

У наступному 2020 році Служба автомобільних доріг в Одеській області планує капітальний ремонт автомобільної дороги М-05 Київ-Одеса, на ділянці км 444+000 – км 454+500, Роздільнянський та Біляївський райони, Одеська область. При проведенні капітального ремонту та експлуатації автомобільної дороги, шляхопроводів та транспортних розв'язок будуть враховані екологічні, санітарно-гігієнічні, протипожежні, містобудівельні та територіальні обмеження згідно з діючими нормативними документами та галузевими будівельними нормами України ГБН В.2.3-218-007:2012 «Екологічні вимоги до

автомобільних доріг. Проєктування».

Внутрішньоміський транспорт

Внутрішньоміський транспорт представлений 4 автобусними маршрутними таксі приватними службами таксі.

Велотранспорт

До недавніх пір велосипед був основним засобом пересування роздільнянців. Він і зараз грає важливу роль, однак поступив лідируючу позицію мопеду.

Транспортна розв'язка і повідомлення

Протяжність м. Роздільна зі сходу на захід близько 4,5 км, а з півночі на південь близько 3 км (по прямій лінії). Протяжність траси Т 1618 в межах міста близько 7 км, Протяжність залізничних колій в межах міста близько 4,4 км.

Головна вулиця Роздільної – Європейська. Вона проходить по східній стороні міста, і її протяжність становить 4 км. Європейська бере свій початок від траси Т 1618 на південному сході міста і на північному кордоні переходить в вул. Центральну. Друга за довжиною вулиця – Кишинівська, вона також є частиною траси Т 1618, яка проходить по західній стороні міста. Потрапити з одного боку міста в інший безпосередньо не можна, так як прямого сполучення по місту немає (в центрі міста знаходиться залізнична станція). Пройти шлях зі східного боку на західний і назад за допомогою автомобіля можна тільки через регульовані переїзди, які знаходяться на півночі (їх тут два, так як залізничне полотно на цій ділянці дає відгалуження на кишинівське напрямом) і на півдні (він тільки один).

У центрі міста для перетину шляхів пішоходами передбачено наземний пішохідний перехід. Через таке складне сполучення між двома частинами міста, не передбачений громадський транспорт, який з'єднував би обидві частини населеного пункту. На території громади функціонують сільськогосподарські сільськогосподарські підприємства, підприємства торгівлі, промисловості, транспорту та зв'язку, громадського харчування, побуту, послуг у сфері транспортних перевезень.

Підприємства та установи м. Роздільна детально надана у таблиці 1.1.

Підприємства та установи м. Роздільна

Підприємства та установи за призначенням			
Сільгосп підприємства	Підприємства промисловості, транспорту та зв'язку	Міські комунальні підприємства	Установи
<p>СТОВ «Роздільнянське» Вирощування зернових та технічних культур, садівництво, виноградарство, тваринництво</p> <p>ТОВ «Обрій МТС Роздільна» Вирощування сільськогосподарських культур та реалізація сільгосп продукції власного виробництва</p>	<p>ОВ «Біоіл Універсал Україна» Переробка олійних культур; Виробництво нерафінованої олії та жирів</p> <p>ПРАТ «Роздільнянський елеватор» Прийом зернових; складське господарство</p> <p>ТОВ «Папук» Виготовлення взуття</p> <p>ОВ «Агротрейд ЮГ» Виробництво готових кормів для тварин; Оптова торгівля зерном, насінням та кормами</p> <p>ТОВ «Лерадрук» Замовлення, виготовлення, збут поліграфічної та друкарської продукції</p> <p>ТОВ «Роздільнатранссервіс» Здійснення вантажних та пасажирських перевезень</p> <p>Роздільнянська дистанція колії № 2 Одеської залізниці Поточне утримання колії, земляного полотна, штучних та інших споруд та пристроїв колійного господарства у робочому стані для забезпечення безпечного та безперебійного руху поїздів.</p> <p>Роздільнянська дистанція сигналізації та зв'язку Обслуговування пристроїв СЦБ, зв'язку, радіо та ПОНАБ, ДИСК</p> <p>Філія «Роздільнянський Райавтодор» ДП «Одеський облавтодор» Будівництво доріг, аеродромів, та улаштування поверхні спортивних споруд</p>	<p>КП «Роздільнянський міський водоканал» Надання послуг з водопостачання та водовідведення</p> <p>РМКП «Роздільнянське ЖКГ»</p>	<p>Роздільнянська районна державна адміністрація</p> <p>Управління Пенсійного Фонду України в Роздільнянському районі</p> <p>Роздільнянський районний центр зайнятості</p> <p>Роздільнянська об'єднана державна податкова інспекція Головного управління ДФС</p>

ТГ переважно має сільськогосподарську спрямованість, розвиток якої забезпечується підприємствами, основні відомості о яких перелічені у додатку 2.

На основі даних порталу Тріполі [16] проаналізовано основні показники діяльності цих сільськогосподарських підприємств за останні три роки

(додаток 3).

Дані свідчать, що господарюючі суб'єкти громади спеціалізуються на вирощуванні зернових і технічних культур; серед зернових переважають ячмінь та пшениця, а серед технічних – соняшник. Також, одне із аналізованих підприємств (сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Роздільнянське») займалось вирощуванням фруктів, ягід, а також тваринництвом.

Оскільки одним із головних показників ефективності діяльності сільськогосподарського суб'єкта виступає показник середньої врожайності з одного гектару, нами були зроблені регіональні та часові порівняння суб'єктів підприємницької діяльності Роздільнянської ТГ.

Так, протягом аналізованого періоду спостерігається підвищення врожайності озимої пшениці для деяких підприємств, які її вирощували (товариство з обмеженою відповідальністю «Справедливість-12», селянське (фермерське) господарство «Ладога», фермерське господарство «Екоагровіт», селянське (фермерське) господарство «Землероб», селянське (фермерське) господарство «Світлана», селянське (фермерське) господарство Павленко Ольги Леонідівні, селянське фермерське господарство «Добробут»), для деяких – її зниження (товариство з обмеженою відповідальністю «Обрій-МТС», сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Роздільнянське», товариство з обмеженою відповідальністю «Кошарське», селянське фермерське господарство Приходько М.С.). Врожайність соняшника підвищувалась на одних підприємствах (товариство з обмеженою відповідальністю «Справедливість-12», селянське фермерське господарство Волянського Юрія Володимировича, фермерське господарство «Карат-ЖВФ», Селянське (фермерське) господарство «Росток», селянське (фермерське) господарство «Світанок», селянське фермерське господарство «Валентина», товариство з обмеженою відповідальністю «Алекс-Агродар»), і знижувалась на інших (товариство з обмеженою відповідальністю «Обрій-МТС», сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Роздільнянське», товариство з обмеженою відповідальністю «Кошарське», селянське фермерське господарство Приходько М.С., селянське (фермерське)

господарство «Ладога», фермерське господарство «Екоагровіт»). Також відбувалось зниження врожайності ярового та озимого ячменю практично у всіх господарств.

У той же час, варто відмітити, що в регіональному розрізі, врожайність культур підприємств громади є значно нижчою від середньої врожайності по Україні та дещо нижчою за врожайність Одеської області (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Динаміка середньої урожайності по Україні, Одеській області та Роздільнянській міській територіальній громаді

Культура	Середня врожайність України, ц/га			Середня врожайність Одеської області, ц/га			Підприємства Роздільнянської громади в середньому, ц/га		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Кукурудза	54,4	76,0	59,7	34,44	50,50	29,20	10,98	45,61	23,0
Соняшник	24,0	22,4	23,1	20,19	21,60	15,10	11,57	13,25	14,9
Пшениця озима	41,1	38,2	40,4	39,70	37,30	30,60	25,93	27,4	24,9
Ячмінь озимий	34,4	35,3	37,1	37,20	36,42	30,30	26,3	22,7	22,5
Ячмінь яровий	32,4	27,6	33,5	30,57	20,54	22,50	20,7	16,14	6,1
Горох	26,5	18,6	22,9	25,29	14,55	16,80	14,93	14,5	7,8
Ріпак озимий	20,7	26,4	24,5	23,18	22,40	18,90	–	17,2	4,6

Так, у 2017 р. в Роздільнянській ТГ середня врожайність кукурудзи є нижчою на 98,2 % нижчою ніж по Україні та на 97,1 % меншою ніж по Одеській області; врожайність соняшника є меншою на 32,9 % та 20,3 % відповідно; пшениці озимої – на 37,0 % та 34,8 %; ячменя озимого – на 28,8% та 34,1%.

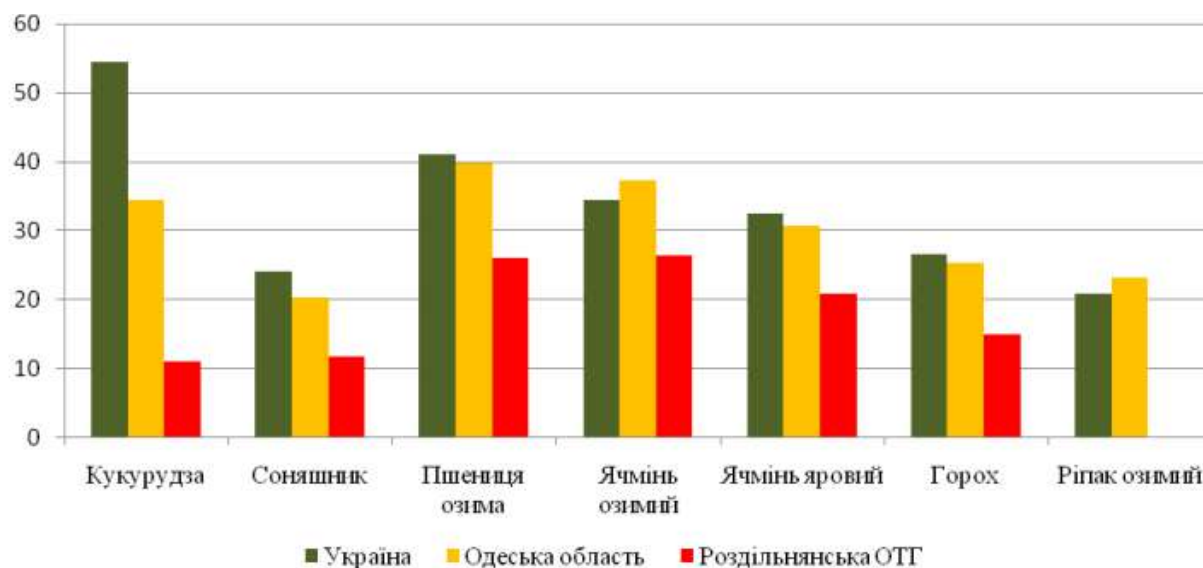

Рис. 1.3. Середня врожайність культур у 2017 р., ц/га

Наглядові зображення порівнянь середніх значень врожайності за трьома географічними одиницями наведені на рис. 1.4 – 1.5 та таблиці 1.3.

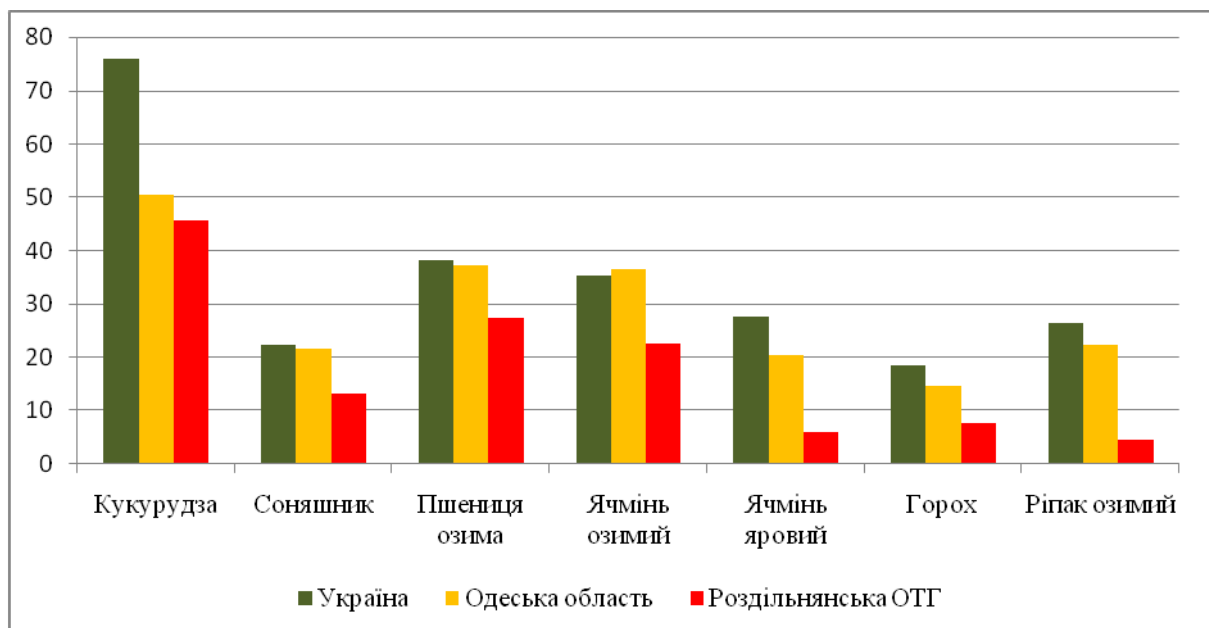

Рис. 1.4. Середня врожайність культур 2018 р., ц/га

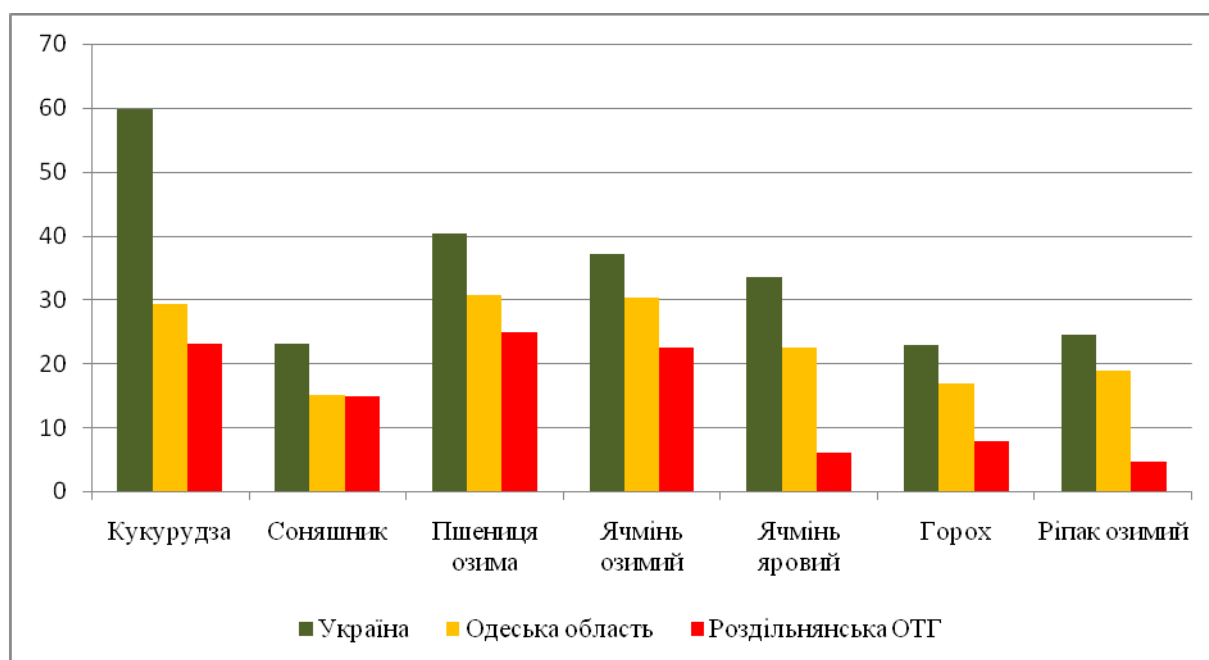

Рис.1.5.Середня врожайність культур у 2019 р., ц/га

**Порівняння середньої урожайності громади із показниками України та
Одеської області**

Культура	Відносна величина порівняння врожайності Роздільнянської ТГ з середніми показниками по Україні, %			Відносна величина порівняння врожайності Роздільнянської ТГ з середніми показниками по Одеській області, %		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Кукурудза	-98,2	-83,0	-67,7	-97,1	-74,5	-33,9
Соняшник	-32,9	-29,5	-11,3	-20,3	-26,9	35,8
Пшениця озима	-37,0	-5,0	-37,1	-34,8	-2,7	-17,0
Ячмінь озимий	-28,8	19,5	-10,0	-34,1	15,9	10,2
Ячмінь яровий	30,9	47,5	34,9	38,7	98,1	100,9
Горох	x	37,1	-48,0	x	75,3	-29,2
Ріпак озимий	x	x	-47,3	x	x	-31,7

1.4. Демографічна ситуація в громаді

Сучасна демографічна ситуація в Україні викликає занепокоєння, оскільки їй притаманна низка загрозливих тенденцій, зокрема: низька тривалість життя; надвисока смертність чоловіків працездатного віку: у 30-річному віці чоловіки гинуть учетверо частіше за жінок; рівень дитячої смертності в Україні удвічі вищий за середній в Європі; Україна має один із найнижчих рівнів народжуваності у світі; епідемічні показники захворюваності на туберкульоз у 10-12 разів перевищують аналогічні показники розвинених країн; Україну охопила катастрофічно масштабна епідемія ВІЛ-інфікованих.

Відсутність ефективної політики народонаселення значно ускладнює демографічну ситуацію. Демографічні процеси в Україні в цілому та Роздільнянському районі зокрема свідчать про виникнення негативних явищ (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

**Чисельність наявного населення України, Одеської області,
Роздільнянського району (на 1 січня, осіб)**

	2016	2017	2018
Україна	42 760 516	42 584 542	42 386 403
Міське населення	29 583 275	29 479 604	29 370 995
Сільське населення	13 177 241	13 104 938	13 015 408
Одеська область	2 390 289	2 386 516	2 383 075
Міське населення	1 597 346	1 595 708	1 594 905
Сільське населення	792 943	790 808	788 170
Роздільнянський район	58 339	58 159	57 894
Міське населення	25 528	25 426	25 298
м. Роздільна	18 015	17 954	17 913
смт. Лиманське	7 513	7 472	7 385
Сільське населення	32 811	32 733	32 596

Регіональне розміщення населення охоплює три визначальні компоненти: міграційне, соціальне та природне відтворення населення (рис. 1.6).

Основною складовою демографічної кризи в Україні є значне зниження народжуваності, про що свідчать динаміка кількості народжень та показники інтенсивності цього процесу (табл. 1.5).

Таким чином, за аналізований період чисельність живонароджень в Україні знизилась на 27,9 %, в Одеській області – на 21,5 %, в Роздільнянському районі – на 37,7 %. При цьому сам коефіцієнт народжуваності по країні впав на 1.4 в.п. або на 13,0 %.

Рис.1.6. Компоненти регіонального розміщення населення

Таблиця 1.5

Динаміка народжуваності в Україні, 2014-2018 рр.

Рік	Чисельність живонароджених в середньому за рік, осіб		
	Україна	Одеська область	Роздільнянський район
2014	465893	29465	897
2015	411783	27416	745
2016	397039	26417	697
2017	363987	25195	598
2018	335874	23144	559

Сумарний коефіцієнт, або так звана вичерпана плідність жінок, який характеризується кількістю дітей, що може народити жінка за весь період фертильності, знизився до рівня, що не забезпечує навіть простого відтворення людності. Аналіз демографічної ситуації в сільській місцевості показав, що до 1996 р. основною причиною зменшення сумарного коефіцієнта народжуваності було скорочення чисельності селянок фертильного віку внаслідок інтенсивного відпливу їх із села, а починаючи з 1996 р. – затухання дітородної функції жінок

віком 15-49 років.

Однією з першопричин такої ситуації є деформація демографічного ідеалу сільських жінок (уявлення про оптимальну кількість дітей у сім'ї та його реалізація в напрямі зменшення кількості бажаних дітей. За даними офіціальних соціологічних обстежень, 80,4 % селянок планували 2-3-дітну сім'ю, але реалізували такі демографічні наміри лише 67,9% жінок. Водночас кількість жінок з однією дитиною зросла в 3,6 рази порівняно з плановими намірами. Отже, міцне в недалекому минулому багатодітними сім'ями українське село, нині трансформується в малодітні родини. Навіть репродуктивна установка селян спрямована на звужене відтворення сільського населення, реалізація її призвела до інтенсивного зниження вичерпаної плідності жінок. Це стало наслідком руйнації юридичної основи формування сільської родини, зниження життєвого рівня селян, наростання темпів такого негативного демографічного явища, як збільшення неповних сімей, кількості матерів-одиначок і позашлюбних дітей, дітей-жебраків, вихованців дитячих будинків і притулків тощо. Основна причина зниження народжуваності до рівня, який не забезпечує збереження чисельності селян, в сучасних умовах полягає в тому, що задоволення потреби в дітях, материнстві та батьківстві конкурує з рядом інших потреб, тим елементарніших, чим нижчий рівень життя.

Ще однією причиною зниження чисельності населення деяких регіонів України, у тому числі і сільських, виступає міграція, що включає проблеми як внутрішнього так і зовнішнього міграційного руху.

Так, у 2018 р. загальне сальдо міграції по Україні має позитивне значення, однак, для половини регіонів країни воно від'ємне.

У внутрішніх міграціях домінує переміщення між містом і селом. Сільське населення скорочується за рахунок пливу молоді в міста, що прискорює його старіння. У міжрегіональних міграціях основним реципієнтом є м. Київ та Київська область.

Зовнішня міграція передовсім за рахунок перетинів західного кордону швидко зростає після запровадження демократичних свобод, зокрема й свободи пересування: за різноманітними даними кількість українців, які працюють за

кордоном варіює від 2,6 млн. осіб (за даними Центру економічної стратегії) до 5,9 млн. (за даними Звіту з міграції спеціальної комісії ООН). Динаміка загальної чисельності населення України, Одеської області та Роздільнянського району, а також природній і міграційний рух за останні п'ять років наведені в табл. 1.6. Отже, протягом останніх п'яти років чисельність наявного населення України скоротилась на 1,7 %, а Одеської області – на 1,1 %. При цьому, чисельність населення Роздільнянського району зменшилась на 1,4 %. Району притаманні всеукраїнські негативні тенденції природного руху населення,

Таблиця 1.6

Демографічні показники чисельності населення України, Одеської області та Роздільнянського району, 2014-2018 рр.

Рік	Середня чисельність наявного населення, тис. осіб			Сальдо міграції, осіб			Природний приріст населення, осіб		
	Україна	Одеська область	Роздільнянський район	Україна	Одеська область	Роздільнянський район	Україна	Одеська область	Роздільнянський район
2014	43001	2396,5	58,2	22592	4639	204	-166774	-4690	20
2015	42845	2393,4	58,3	14233	986	139	-183012	-7139	-94
2016	42673	2373,3	58,2	10620	3380	-54	-186592	-7153	11
2017	42486	2373,7	57,9	11997	4725	...	-210136	-8166	-250
2018	42270	2370,6	57,4	18589	7696	...	-251791	-10463	-228

сальдо міграції від'ємне починаючи з 2016 року. Даних за 2017-2018 роки у розрізі районів Головне управління статистики в Одеській області не має. За січень-серпень 2019 року чисельність населення Роздільнянського району скоротилась на 51 людину. Варто відмітити, що із 26 районів області, тільки три демонструють динаміку зростання чисельності населення (рис. 1.7).

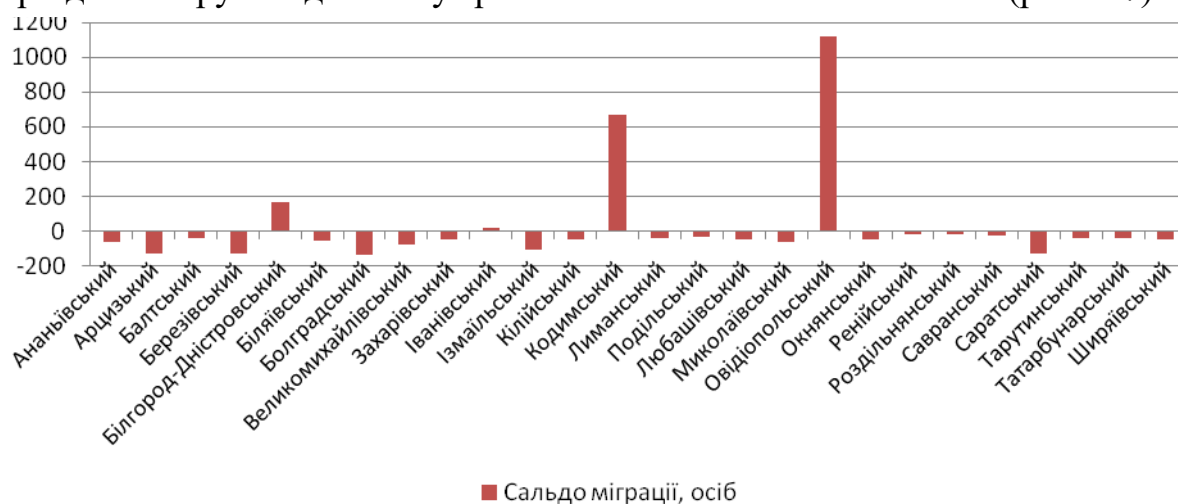

Рис. 1.7. Міграційний рух населення Одеської області у січні-липні 2019 року

Роздільнянській міській територіальній громаді притаманні ті ж самі тенденції щодо зміни чисельності населення, що є характерними для району. Загальна кількість населення складає 33539 осіб, а його структура наведена на рис. 1.8.

Рис. 1.8. Структура населення Роздільнянської громади

Якщо припустити, що існуюча тенденція зміни демографічної ситуації в районі збережеться, то можна спрогнозувати, що в 2025 р. чисельність населення ТГ буде дорівнювати близько 33000 осіб.

1.5. Система життєзабезпечення та благоустрій громади

У Роздільнянській міській територіальній громаді розташовані наступні заклади:

- освіти: заклади дошкільної освіти (ЗДО) – 14 (2 з яких не функціонують); закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО) – 17;
- охорони здоров'я: центральна районна лікарня (ЦРЛ) – 1; центр первинної медичної допомоги (ЦПМД) – 1; АМ – 1; акушерсько-гінекологічний (АГ) – 1; пологові заклади (ПЗ) – 7;
- соціального захисту: центр сервісного обслуговування (ЦСО) – 1;

управління соціального захисту населення(УСЗН) – 1; центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) – 1.

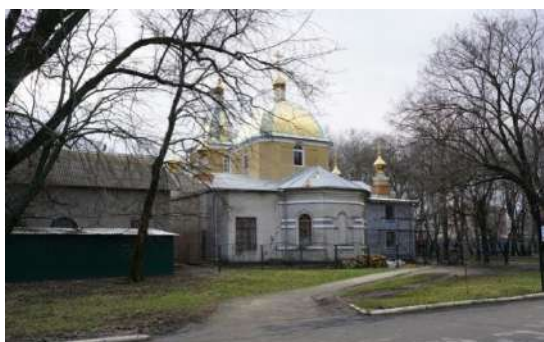

У місті Роздільна розташована Центральна районна лікарня, яка обслуговує жителів району, а також Вузлова лікарня станції Роздільна для працюючих і тих, хто працював на залізниці і людей, які проживають поблизу залізниці. За підсумками роботи районна лікарня входить

в десятку кращих ЦРЛ області.

У Роздільній також є ветеринарна лікарня.

Загальну середню освіту можна отримати в навчально-виховному комплексі № 1, а також в трьох інших загальноосвітніх школах I-III ступенів.

У Роздільній також є музична і дитячо-юнацька спортивна школи. У спортивній школі доступні секції з футболу, волейболу, дзюдо, легкої атлетики та гандболу. У школі проходили навчання 4 учасники

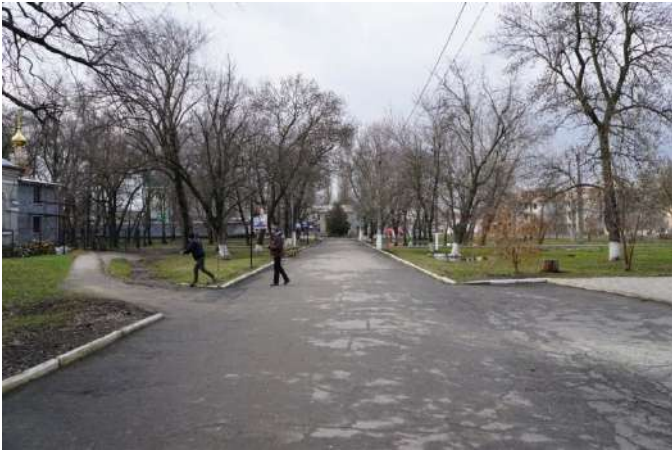
Європейських змагань. У 1990-ті роки було закрито місцеве СПТУ-29. У місті є 2 бібліотеки – районна і міська, а також районна дитяча школа мистецтв.

У Роздільній є меморіальні комплекси, пам'ятники на честь воїнів, які захищали і звільняли рідний край від німецько-румунських загарбників. У районному будинку культури знаходиться історико-краєзнавчий музей.

Свято-Миколаївська церква була побудована в 1901 р. за розпорядженням імператора Миколи II на кошти залізниці. У 1924 р. храм закритися, а з 1941 р. по 1954 р. був відкритий. Пізніше знову був закритий і перебудований під бібліотеку і районний клуб. 14 січня 1991 р. почалося відновлення храму і він набув сучасного вигляду.

У місті нечисленна кількість розважальних закладів та громадських місць, серед яких готель «Чорне море» з рестораном, бар «Орхідея», «Даллас» і

«Бузковий туман», кафе «Транзит» і кафе «Рататуй» та інші.

У центрі міста розташований «Старий парк», який є вільним для відвідування. У ньому споруджений дитячий розважальний комплекс.

При реконструкції Привокзальної площі в 2003 році навпроти нового

залізничного вокзалу був розбитий «Новий парк», на території якого також є дитячі розважальні споруди. Проти автостанції розташований «Молдавський парк». Він, як і «Старий парк», частково забудований будівлями місцевих підприємців.

У 2003 році міський стадіон піддався реконструкції. Є вільним для відвідування. У середині розташовані дві ігрові ділянки – з живим газоном для традиційного футболу і огорожених з штучним покриттям для міні-футболу. Також є баскетбольний майданчик і бігова доріжка. Стадіон носить назву «Спартак». На ньому постійно проходять змагання з футболу районного та обласного чемпіонатів.

1.6. Екологічний стан Роздільнянської міської територіальної громади

Питання охорони та збереження біорізноманіття є актуальними для Роздільнянської ТГ. Це обумовлено низкою особливостей місцевості, насамперед таких, як незначна площа природних біотопів, швидкі темпи їх трансформації та деградації, зростаючий рівень рекреаційного навантаження, недостатня забезпеченість охороною природних територій, недосконала законодавча база, яка не враховує специфіку місцевих екологічних умов.

Основними загрозами біологічного та ландшафтного різноманіття є:

- викиди в атмосферне повітря;
- забруднення поверхневих та підземних вод;
- ґрунтова та повітряна ерозія;

- підтоплення територій;
- поширення агроландшафтів;
- нерівномірна забудова території тощо.

Екологічна безпека Роздільнянської ТГ – це сукупність процесів і заходів щодо створення достатніх умов для збереження, раціонального використання та відтворення природних ресурсів і природно-територіальних комплексів як середовища для життєдіяльності населення, що є однією з найважливіших категорій сталого розвитку.

На території Роздільнянщини протікають річки: Кучурган, Барабой, Свина. Також є такі водойми, як Хаджибейський лиман та Кучурганське водосховище, що іноді помилково називають лиманом. Останній слугує джерелом води для Молдавської ГРЕС.

На території району знаходиться унікальне підприємство ТОВ «Рідна природа». Усього за 33 км від Одеси на території заказника «Рідна природа» розташований унікальний природний комплекс в районі с. Єгорівка. Заказник розташований в лісостеповій зоні поруч з величезним озером. ТОВ «Рідна природа» реалізує програму по збереженню і розвитку популяцій видів дикої флори і фауни, притаманною виключно цьому маленькому і чудесному шматочку землі Україна, а саме: коні, ведмеді, лані, муфлони, кабани, качки, фазани, цесарки, павичі.

На території району створено ботанічний заказник місцевого значення «Костянська балка». Площа заказника 28 га. Створений згідно з рішенням облради н/д від 01.10.1993 року № 496-XXI на землях АТ ім. Калиніна та КСП ім. Кірова. Перебуває у віданні Єгорівської сільської ради, Кіровської сільської ради.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Атмосферне повітря є одним з основних життєво важливих елементів навколишнього природного середовища.

Одеська область – регіон, що виділяється у господарському комплексі України своїми транспортно-розподільчими функціями, розвиненою промисловістю, інтенсивним сільськогосподарським виробництвом. Загальна кількість підприємств, що у процесі діяльності впливають на стан

атмосферного повітря складає понад 3000 суб'єктів господарювання. Протягом 2018 року у повітряний басейн області від стаціонарних джерел надійшло 37,412 тис. тонн шкідливих речовин, що на 26,4 % більш ніж у 2017 році.

Найбільші обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря мають підприємства, які виробляють та розподіляють, електроенергію, газ та воду – 54 %, підприємства, які займаються наземним і трубопровідним транспортом – 8%, підприємства які займаються виробництвом харчових продуктів – 8% від загальних викидів стаціонарними джерелами по області (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Обсяги викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря по районах та містах області у 2017 р. (тонн)

Район	Обсяги викидів, тонн		Збільшення/ зменшення викидів у 2016 р. проти 2015 р., тонн	Обсяги викидів у 2016 р. до 2015 р., %	Викинуто в середньому одним підприємством
Роздільнянський	1461,6	1418,5	43,2	103,0	16

Джерело: Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Одеської області у 2018 році[17]

Водозабезпеченість території Роздільнянської ТГ

Водні ресурси області складаються з запасів підземних та поверхневих вод. Запаси поверхневих вод на території області та району розподіляються нерівномірно. Північна та центральна частини території характеризуються обмеженими запасами води, а південь та захід, які тяжіють до річок Дністер та Дунай, мають великий запас води. На території Одеської області розташовано 5732 артезіанських свердловин та 195 шахтних колодязя. Однак, забезпеченість підземними водами якісною питною водою у цілому по області становить близько 30 %. Питне водопостачання області майже на 80 % забезпечується за рахунок поверхневих джерел, тому якість води у поверхневих водних об'єктах є вирішальним чинником санітарного та епідеміологічного благополуччя населення. Одеський водопровід одержує воду з поверхневих джерел ріки Дністер, Кілійський та Вилківський з ріки Дунай, Болградський з озера Ялпуг. Всі інші населені пункти користуються водою з підземних джерел.

На території Одеського регіону за особливостями водокористування та умовами водозабезпеченості у межах існуючих річкових басейнів можна

виділити п'ять водогосподарських районів. Роздільнянський район входить до Приміського водогосподарського району.

Приміський (Придністровський) водогосподарський район охоплює території міст Одеса, Чорноморська, Южний, Теплодар, Білгород-Дністровський та Білгород-Дністровського, Біляївського, Лиманського, Іванівського, Овідіопольського та Роздільнянського адміністративних районів. На території зазначених районів налічується 2283 артсвердловин, з них 1006 артсвердловин (44%) знаходяться у незадовільному технічному стані. За даними статзвітності № 2-ТП (водгосп) у 2017 році Приміським водогосподарським районом забрано 184,933 млн.м³ води із природних водних об'єктів.

Основні забруднювачі водних об'єктів (за галузями економіки)

Основними забруднювачами поверхневих вод є підприємства житлово-комунального господарства. На території Одеської області налічується 212 комплекси каналізаційних очисних споруд загальною проектною потужністю 1557,8 тис. м³/добу. Каналізаційні очисні споруди Роздільнянського району потребують реконструкції. Централізовані системи каналізації з очищенням стічних вод на власних очисних спорудах є у містах Одеса, Білгород-Дністровський, Кодима, Подільська, Рені, Ананьїв, Арциз, Татарбунари, *Роздільна*, Березівка, Кілія, Теплодар.

Якість поверхневих вод. Оцінка якості вод за гідрохімічними показниками

Водні об'єкти басейну річки Дністер

Кучурганське водосховище

Вода характеризується переважанням хлоридно-сульфатними, натрієво-магнієвими складом. За величиною активної реакції рН (7,94-8,84) вода нейтральна та лужна. В III кварталі зафіксовано незначне перевищення ГДК за рН.

Фізико-хімічні показники.

Показник кольоровості знаходився в межах 12-26 градусів. Кількість завислих

речовин знаходилася в межах 21-162мг/дм³.

Показники режиму кисню. Концентрація розчиненого кисню знаходилася в межах 5,5-9,8 мгО₂/дм³. Показник БСК₅ складав 4,2-7,3 мгО₂/дм³. Значення ХСК варіювали в межах 52,0-201,4 мгО₂/дм³.

Показники мінералізації. Сума солей складала 2,1-5,4 г/дм³, вода солонувата і сильно солонувата. Протягом року спостерігалось перевищення ГДК за вмістом солей загалом та основних катіонів та аніонів зокрема.

Біогенні речовини. Перевищень ГДК не виявлено.

Специфічні показники забруднення. Незначне перевищення ГДК виявлено лише по СПАР в III кварталі.

р. Кучурган

Вода в річці характеризується перемінним аніонним складом з домінуванням хлорид-іона і переважанням іону магнію. За величиною активної реакції рН (7,5-8,25) вода нейтральна та лужна.

Фізико-хімічні показники. Показник кольоровості знаходився в межах 16-36 градусів. Кількість завислих речовин знаходилося в межах 30-449 мг/дм³.

Показники режиму кисню. Концентрація розчиненого кисню знаходилася в межах 3,0-5,2 мгО₂/дм³. Показник БСК₅ складав 1,3-38,0 мгО₂/дм³. Значення ХСК варіювали в межах 79,2-127,5 мгО₂/дм³. (перевищення ГДК по БСК₅ спостерігалось в II і IV кварталі); по ХСК в 2,6-4,3 рази.

Показники мінералізації. Мінералізація води протягом року знаходилась в межах від 2,3 до 4,9 г/дм³. Вода річки відноситься до солонуватих вод.

Біогенні речовини. Перевищень ГДК не виявлено.

Специфічні речовини. Майже всі компоненти не перевищували встановлені ГДК, крім СПАР у II кварталі (перевищення в 1,1 рази).

Річки водойми Причорномор'я

Річка Барабой (довжина річки – 74 км, площа водозбору 622 км²) – належить до водойм Причорномор'я. Бере початок біля села Кам'янка. Протікає по Причорноморській низовині, в межах Біляївського і Овідіопольського районів

Одещини. Впадає в Чорне море поблизу села Грибівка. Вода у річці в місці відбору хлоридно-сульфатна, з переважанням в катіонному складі іонів магнію. За величиною рН (7,46-8,08) вода відноситься до нейтральної та лужної.

Фізико-хімічні показники. Показник кольоровості межах 20,4-40,0 градусів. Кількість завислих речовин – 8-62 мг/дм³.

Показники режиму кисню. Концентрація розчиненого кисню знаходилась в межах 3,0-8,2 мгО₂/дм³, нижче ГДК у I та III кварталах. Показник БСК₅ знаходився в межах 0,8-20,0 мгО₂/дм³ (перевищував ГДК у III кварталі у 3,7 рази). Показник ХСК знаходився в межах 41,8-167,0 мгО₂/дм³ (перевищення ГДК від 1,4 до 5,7 разів).

Показники мінералізації. Мінералізація води дорівнювала 3,8-5,8 мг/дм³. Вода річки відносилася до сильно солонуватих вод.

Біогенні речовини. Вміст сполук азоту та фосфору в межах ГДК.

Специфічні речовини.

Перевищення ГДК зафіксовано по вмісту СПАР в III кварталі в 1,4 разів.

Для реалізації відновлення природних екосистем необхідно взяти заходів щодо:

- припинення зрізання дерев, взяття на облік кожного вцілілого дерева віком від 50 років, визначення переліку територій, де зрізання доцільно замінити обрізанням крони;
- насадження знищених дерев;
- створення додаткових зон відпочинку з деревними та чагарниковими насадженнями, луками та водоймами;

- охорони зелених насаджень, розташованих біля автомобільних доріг, промислових підприємств;
- розроблення та впровадження схеми місцевої екологічної мережі, яка повинна включати цілі природні території, зелені насадження, сільськогосподарські угіддя, природні та штучні водойми.

Першочергово для ефективного використання та збереження природних територій Роздільнянської міської територіальної громади необхідно:

- провести інвентаризацію наявного земельного фонду з метою виявлення, уточнення розмірів та розташування ділянок з природною рослинністю та цілих сільськогосподарських угідь;
- затвердити рішенням Роздільнянської міської територіальної громади перелік земельних ділянок (угідь), де не можна проводити зміну цільового призначення землі, допускати будь-яке капітальне будівництво;
- провести фахову інвентаризацію природних та напівприродних, а також пов'язаних з ландшафтом історико-культурних об'єктів та комплексів з метою їх природоохоронної, естетичної та рекреаційної оцінки;
- винести на розгляд сесії питання про створення пам'яток природи, заповідних урочищ, природоохоронних об'єктів за результатами інвентаризації фахівцями, які включити до природно-заповідного фонду України;
- на базі новостворених природоохоронних об'єктів, а також територій традиційного сільськогосподарського та рекреаційного використання створити локальну екомережу, яка повинна доповнити регіональну екосистему.

1.7. Економічна доцільність включення сільських рад до складу Роздільнянської міської територіальної громади

В Україні діє довгоочікувана реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка передбачає передачу більших повноважень і ресурсів на рівень територіальних громад. Важливою складовою та запорукою реалізації цієї реформи є формування спроможних громад, яке відбувається шляхом об'єднання територіальних громад.

Місце сільської територіальної громади у політичній системі суспільства

визначається конституційним положенням про народ як єдине джерело влади. Це право здійснюється її членами як безпосередньо, так і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування. В цьому випадку територіальна громада виступає як самостійний інститут народовладдя, що здійснює свої владні функції самостійно та незалежно від зазначених органів. Її залежність від державних органів зведена до дотримання чинного законодавства при виконанні самоврядних функцій. Все це є достатньою підставою вважати територіальну громаду фундаментом політичної системи суспільства. Феноменальність територіальної громади полягає в тому, що носій самоврядних функцій є не тільки об'єктом управлінських рішень, а самостійно їх приймає і здійснює, тобто одночасно виступає об'єктом і суб'єктом управління. Такий вигляд мають правові засади функціонування сільської територіальної громади. Але її правосуб'єктність реалізується завдяки дії й інших чинників. В першу чергу це стосується бажання, намірів, здібностей, здатності конкретної спільноти використовувати наявні ресурси для відтворення людського, природного, виробничого потенціалу певного сільського територіального утворення. Економічна і фінансова спроможність громади визначається місцевим бюджетом, основними джерелами наповнення якого є земельні ресурси, об'єкти комунальної власності та місцеві податки і збори. Але за умов, що склалися, понад 80 % територіальних громад нині нездатні забезпечити надання державних послуг за рахунок власних ресурсів. Передусім мають бути змінені правові норми, що регулюють надходження доходів від використання земельних ресурсів територіальних громад. У більшості європейських країн податок на землю в структурі доходів місцевого самоврядування становить 60 %, а в Японії – 70 %, тоді як в Україні тільки 12 %. Бюджетний кодекс України надає можливість формувати й перерозподіляти фінансові ресурси держави в інтересах кожного громадянина в частині реалізації конституційного права на рівність в отриманні державних послуг незалежно від місця проживання. Проте місцеві органи влади, як виконавчі, так і самоврядні, не мають мотивації для наповнення власних бюджетів, оскільки значна частина доходів надсилається до держбюджету. Рівень бюджетного забезпечення місцевого самоврядування в Україні взагалі значно менший, ніж в

країнах членах ЄС. Так, у Швеції він складає 2500 євро на душу населення, у Чехії та Польщі – 1600, а в Україні – трохи більше 100 євро, враховуючи міські та сільські громади. У розрізі сільських територіальних утворень цей показник значно менший.

Сільські територіальні громади, з одного боку, за сферою компетенції та правосуб'єктністю безпосередньо належать до системної моделі управління сільськими територіями, а з іншого – є складником інституту самоврядування. Їх функціональність має територіальний вимір, оскільки простір є формою, а населені пункти – типом поселення для членів громади. Однак це не може бути підставою для того, щоб вважати зазначену спільноту адміністративно-територіальною одиницею. Компетенція сільської громади не обмежується справами власної території, вона поширюється на розв'язання проблем загальнодержавного значення, що знайшло своє закріплення у законодавчих актах.

Для створення оптимального варіанту Роздільнянської територіальної громади фахівцями було проаналізовано кілька можливостей включення в її склад різних сільських рад (табл. 1.8).

Таблиця 1.8

Основні показники можливості створення Роздільнянської ТГ

Показник	Значення
Населення	33 539
Площа	766,372
Індекс податкоспроможності	0,543
Частка місцевих податків у власних доходах	59,189
Кількість дітей дошкільного віку	2074
Кількість дітей шкільного віку	4 742
Питома вага базової дотації в загальному обсягу надходжень, %	15,9
Частка місцевих податків	59,2
Оцінка спроможності	3,6
Рівень спроможності	Високий

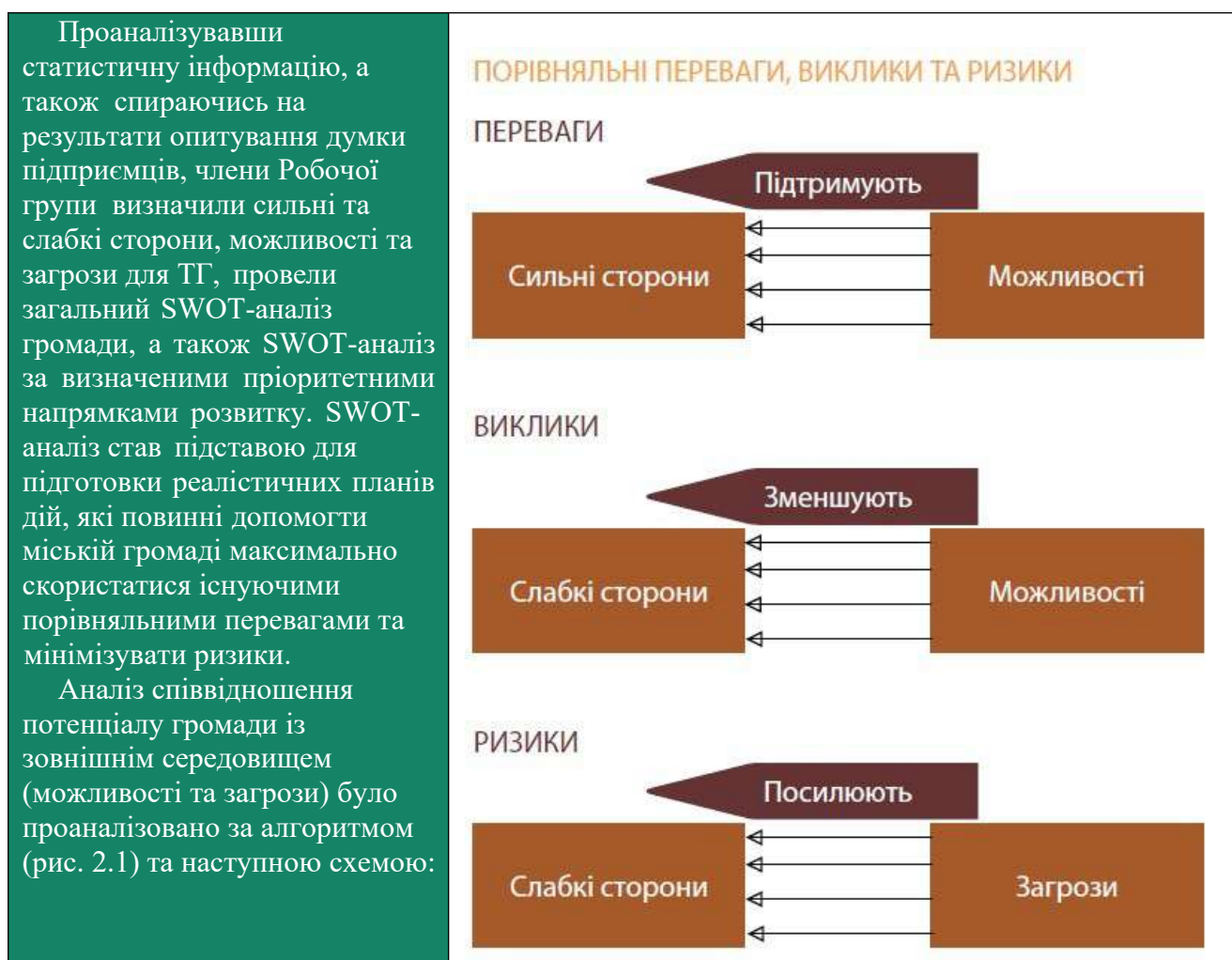
Враховуючи політичну культуру українського народу, його ментальність, соціокультурну специфіку та історичні традиції розвитку громади, в основу національної моделі місцевого самоврядування доцільно покласти громадську теорію самоврядування. Для підвищення ролі сільських територіальних громад

у соціально-економічному та суспільно-політичному житті слід удосконалити законодавство в частині більш чіткого визначення сфери компетенції територіальної громади, розмежування повноважень органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Для зміцнення фінансової бази сільських територіальних громад необхідно посилити увагу до забезпечення продуктивної зайнятості населення за рахунок розвитку на селі підприємництва, несільськогосподарських видів діяльності. В різних варіантах наведено індекс податкоспроможності за 2018 рік. Індекс відносної податкоспроможності відповідного місцевого бюджету є коефіцієнтом, що визначає рівень податкоспроможності адміністративно- територіальної одиниці у порівнянні із середнім показником по зведеному бюджету району у розрахунку на одного мешканця на основі даних про фактичне виконання відповідного бюджету за три останні бюджетні періоди. Індеси податкоспроможності місцевих бюджетів не можуть змінюватися і переглядатися частіше, ніж один раз на рік, крім окремих випадків.

Сумісно с головами постійних комісій Роздільнянської міської ради сьомого скликання обрано затверджений у стратегії варіант, який має середні значення по усім показникам, включаючи бюджетні видатки на 1 особу. Це означає, що жителі Роздільнянської ТГ знаходитимуться приблизно в однакових умовах з жителями інших ТГ Роздільнянського району Одеської області. Вони не матимуть пріоритетів перед іншими громадами.

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ТА ОБМЕЖЕНЬ ПЕРСПЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДИ (SWOT-аналіз)

SWOT-аналіз, один із найпоширеніших видів аналізу, який дозволяє об'єктивно оцінити сучасний стан громади, її сильні сторони, які найбільше сприятимуть розвитку, визначити ресурси для подолання слабких сторін, або перетворення їх на сильні, виявити можливості та попередньо оцінити існуючі загрози та шляхи їх уникнення (матриця слабких сторін та загроз Роздільнянської ТГ надано у додатку 4).

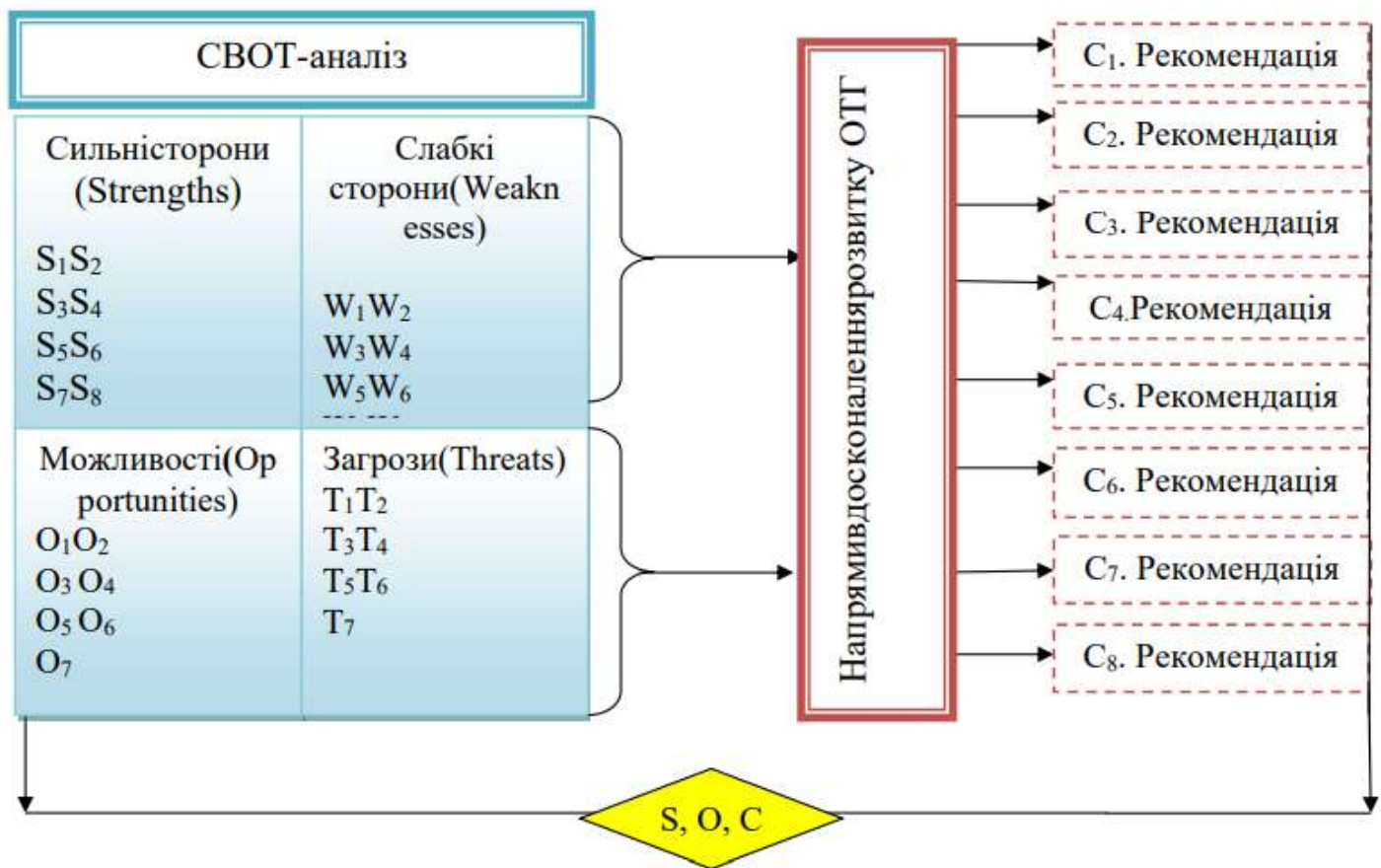

Рис. 2.1. Алгоритм перетворення слабких місць діяльності Роздільнянської ТГ в конкурентні переваги

Загальний SWOT-аналіз розвитку громади

Проведення SWOT-аналізу потребує певного дослідження основних складових розвитку Роздільнянської ТГ, результати якого визначені наступним чином (таблиця 2.1).

2.1. Сильні та слабкі сторони сучасного стану

Сильні та слабкі розвитку Роздільнянської ТГ наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Сильні та слабкі сторони розвитку Роздільнянської ТГ

Сильні сторони (S)	Внутрішні переваги
S₁ -	наявність вузлової залізничної станції, яка забезпечує транспортне сполучення та робочі місця;
S₂ -	вигідне географічне розташування громади, близькість із обласним центром;
S₃ -	близькість до міжнародних кордонів;
S₄ -	наявність багатих земельних ресурсів (робочих чорноземів); інших природних ресурсів (лісових угідь);
S₅ -	наявність родовищ мінеральних ресурсів (глини, граніту, піску тощо);
S₆ -	розвинута олійно-переробна галузь;
S₇ -	кваліфікований персонал та талановита молодь, що навчається
Слабкі сторони (W)	Внутрішні недоліки
W₁ -	значна трудова міграція, дефіцит робочих місць;
W₂ -	зношені об'єкти комунальної власності, особливо водогони в селах громади;
W₃ -	застарілі «технології» збирання та утилізації ТПВ;
W₄ -	проблеми водопостачання та водовідведення в місті;
W₅ -	наявність в місті заболочених ділянок через підтоплення;
W₆ -	зношений жилий фонд комунальної власності громади;
W₇ -	застарілий генплан розвитку міста та прилеглих територій;
W₈ -	брак коштів на поточні та перспективні потреби розвитку громади

2.2. Можливості та загрози розвитку

Можливості та загрози розвитку ТГ наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Можливості (Q)	Резерви внутрішні та зовнішні
Q ₁ -	цільове та ефективне використання вільних ділянок та територій розвитку громади;
Q ₂ -	резерви розвитку зеленого туризму;
Q ₃ -	можливості залучення молоді до стартапів та кваліфікованої праці;
Q ₄ -	залучення до підприємництва всіх верств населення громади;
Q ₅ -	глибока переробка агропродукції з додаванням додаткової вартості за рахунок іноземних інвестицій;
Q ₆ -	розробка нового генплану;
Q ₇ -	залучення інвестицій в реальний сектор економіки
Загрози (T)	Зовнішні чинники
T ₁ -	непередбачуваність змін діючого законодавства України;
T ₂ -	різке падіння платоспроможності населення;
T ₃ -	різке погіршення погодно-кліматичних умов;
T ₄ -	форс-мажорні чинники;
T ₅ -	хронічна нестача коштів;
T ₆ -	прояви несумлінності конкурентної боротьби суміжних територіальних утворень України;
T ₇ -	прояви несумлінності конкурентної боротьби Придністров'я

2.3. Рекомендації та заходи щодо усунення можливих ризиків та загроз розвитку громади

Зведені результати аналізу сильних і слабких сторін діяльності Роздільнянської ТГ ґрунтувалися на результатах аналізу впливу внутрішніх та зовнішніх чинників формування напрямків діяльності ТГ, основні результати якого наведені в таблиці додатку А1.

Підсумки SWOT-аналізу Роздільнянської ТГ дозволили розробити рекомендації з підтримки сильних сторін на основі посилення можливостей ТГ, зменшення впливу слабких сторін і зниження впливу виявлених загроз:

1. С1 - 3 метою активізації участі громадськості у постановці та вирішенні питань місцевого економічного розвитку (МЕР) створити на засадах партнерства місцевої влади, підприємців та представників недержавних

громадських установ (організацій) постійно діючу робочу групу з МЕР.

У відповідному розділі «Стратегії» передбачити компетенції та відповідальність членів робочої групи (РГ) за аналіз стану МЕР та заходів з його суттєвого поліпшення.

2. С2 - Передбачити за ініціативою керівництва створення міського осередку підтримки підприємництва та залучення інвестицій (ОППЗІ) для потреб розвитку громади. Серед функціональних обов'язків ОППЗІ передбачити надання на частково безоплатній основі послуг інформаційного, консультативного та навчального змісту. Для підготовки інвестиційних пропозицій, проєктів та каталогів профільних відповідно до потреб МЕР громади. залучати фахівців освітянських і консультаційних установ країни, що мають відповідний досвід та спроможність успішно допомагати МЕР громади.

3. С3 - В цілях забезпечення розвитку привабливої діяльності в напрямках спорту, туризму, культури та науки серед молоді створити міський Центр розвитку молоді, передбачивши серед його функціональних обов'язків регулярне проведення евентійних заходів районного, обласного, регіонального, національного та міжнародного рівня.

З метою суттєвого покращання якості послуг в індустрії гостинності передбачити формування реєстру місць потенціального розміщення відвідувачів (гостей) міста. Запланувати в 2020-2021 роках створення спеціалізованого центру колективного розміщення молоді та їх батьків, запрошених для участі у спортивно-культурних та інших цікавих заходах, що проводитиме Центр розвитку молоді Роздільної.

Передбачити підтримку проєктів із створенням нових робочих місць для обслуговування (задоволення) потреб Центру розвитку молоді та його відвідувачів.

4. С4 - З метою поліпшення структури видатків та надходжень місцевого бюджету та забезпечення зростання його обсягів, передбачити в 2020-2022 р.р. перегляд можливостей формування партисипативної частки бюджету (бюджету розвитку громади) питомою вагою не менше 15 відсотків загального бюджету.

Передбачити при розгляді та затвердженні партисипативних проєктів, ініційованих членами громади головним критерієм відповідність пріоритетним

напрямок стратегії соціально-економічного розвитку громади на період до 2025 року.

Серед цих напрямків особливу увагу зосередити на питаннях розвитку підприємництва, створення нових робочих місць та суттєвого покращання інженерно-комунікативної інфраструктури міста.

5. С5 - З метою збільшення додаткових надходжень до місцевого бюджету передбачити створення умов, привабливих для розміщення на території громади транспортно-міжрегіонального та міжнародного логістичного HUB-центру, спеціалізованого на розміщенні та перевезенні експортних та транзитних вантажів Півдня України.

Пропозиція базується на можливостях використання трендових напрямків розвитку логістичних операцій в Україні та її сусідами в межах транскордонного співробітництва із республікою Молдова, Румунією тощо.

6. С6 - З метою суттєвого зростання експортного потенціалу Роздільнянського промислового вузла передбачити відтворення на теренах існуючих промислових майданчиків міста, обладнаних відповідною виробничо-заготівельною та транспортною складовою інфраструктурою агропромислового комплексу, спроможного переробляти агропродукцію Роздільнянського та суміжних з ним аграрних районів Одеської, Вінницької та Миколаївської областей.

Передбачити пріоритетний розвиток наступних виробництв:

- мукомельного (комбікормового напрямку);
- олійно-пресового (в асортименті);
- глибокого ступеню переробки горіхів та меду;
- переробки та консервування продукції рослинництва, особливо багаторічних насаджень тощо.

На базі залучення потужних галузевих інвесторів відродити та використати потенціал переробки та додання вартості за переліченими видами агропромислового виробництва.

7. С7 - З метою створення нових робочих місць в сервісній інфраструктурі міста забезпечити надання різноманітних комунально-побутових послуг та інженерно-комунікативне обслуговування мешканців

багатоквартирних будинків Роздільної. Запровадити комплекс заходів соціального партнерства із керівництвом військових прикордонних частин, розташованих на теренах громади.

Аналогічним чином розвивати господарські стосунки із підприємствами та установами «Укрзалізниці», акредитованими у місці.

8. С8 - Включити до переліку обов'язкових цільових програм заходи щодо:

- завершення будівництва станції третього підйому води до Роздільної;
- капітального ремонту (реновації) освітянських установ громади;
- систем опалення в об'єктах комунальної власності громади;
- активного переходу до засобів альтернативної енергетики;
- утеплення об'єктів комунальної власності громади;
- систем муніципальної охорони та соціального захисту громади.

РОЗДІЛ 3. БАЧЕННЯ МАЙБУТНЬОГО

3.1. Бачення та місія громади. SMART-модель розвитку

Бачення – стратегічне бачення економічного і соціального розвитку території.

Місія громади – це сукупність унікальних історичних і сучасних особливостей та конкурентних переваг, які у громаді вже є, та які громада хотіла б зберегти для подальшого розвитку, або здобути у свідомому процесі розвитку.

Бачення: забезпечення гармонійного та комплексного розвитку громади.

Місія: об'єднуючи людей досягти добробуту та соціального захисту.

Аргументація на користь вищенаведеної мети розвитку громади нескладна, але вельми логічна: лише шляхом змін та успішних дій можна покращити життя людей (див. схему «SMART-модель управління ТГ») (рис. 3.1).

SMART-модель управління громадою

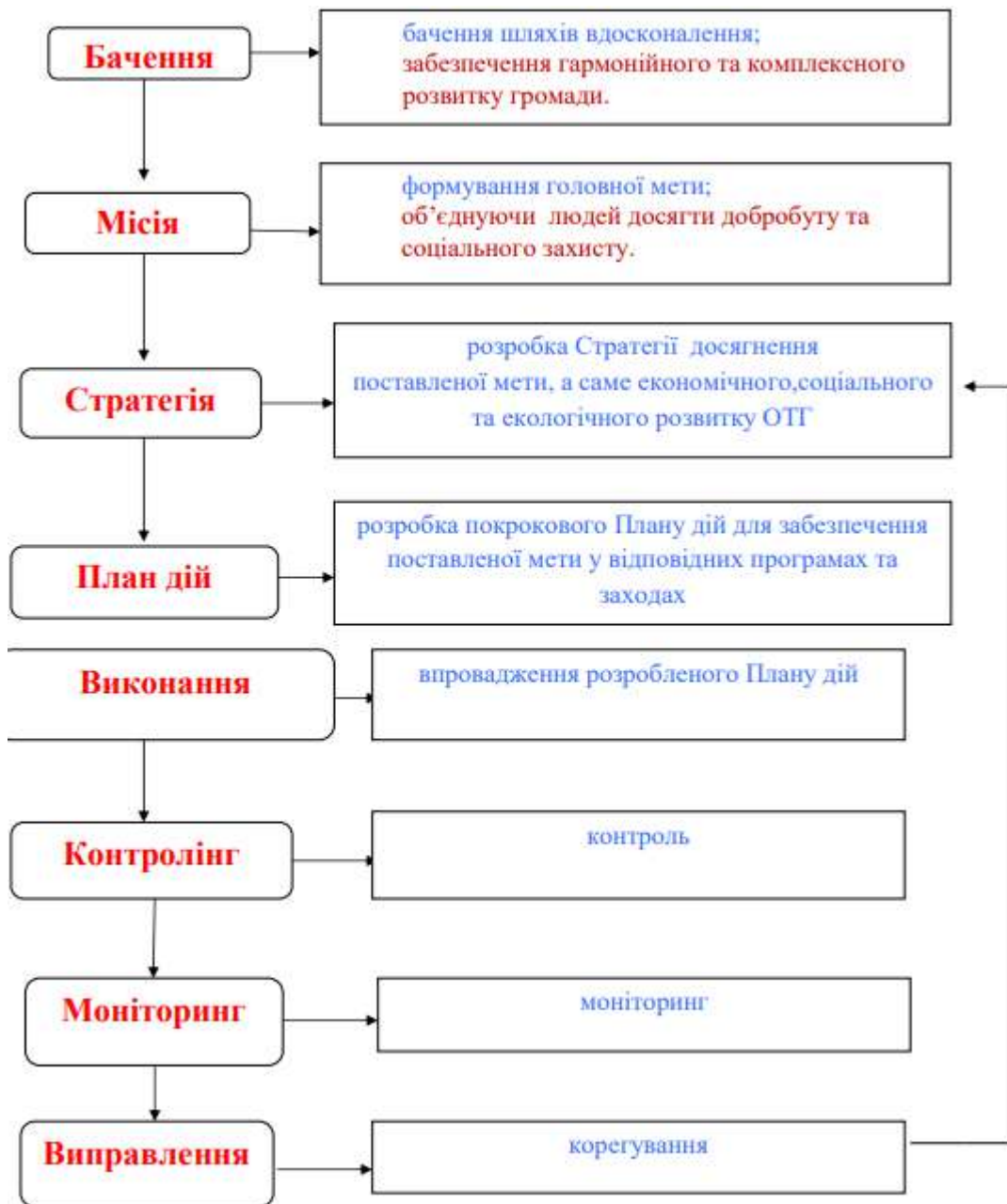

Рис. 3.1 SMART-модель управління ТГ

3.2 Пріоритетні напрями розвитку

Забезпечити досягнення поставленої мети та виконання моделі управління ТГ неможливо без визначення в часових та просторових межах головних стратегічних складових розвитку. Тому дуже важливо визначити головні пріоритети розвитку ТГ.

Наведений аналіз діяльності та діагностування сильних та слабких сторін ТГ, врахування макро- та мезоекономічних чинників, стає можливим визначити наступні пріоритети:

Рис. 3.2 Пріоритетні напрями розвитку Роздільнянської ТГ

3.3. Можливі сценарії реалізації Стратегії

Досягнення поставлених цілей у вирішенні завдань пріоритетних напрямів розвитку Роздільнянської ТГ можливо різними шляхами їх реалізації. Поєднання зовнішніх і внутрішніх факторів реалізації стратегії в накладенні на час її реалізації призводить до деревовидного характеру шляхів бачення досягнення стратегічної мети розвитку Роздільнянської ТГ до 2025 року. У теорії стратегічного управління такий підхід прийнято називати сценарним. Традиційно, розробляючи сценарії, розглядають три головних сценарії розвитку:

а) *песимістичний* – діє більшість зовнішніх загрозі багато внутрішніх проблем, і ці загрози, протиріччя і катаклізми, можуть погіршити або зберегти ситуацію в майбутньому;

б) *реалістичний* – зовнішні можливості та загрози, які виникають, взаємокомпенсуються новими структурними змінами, з'являються нові можливості зростання на основі знову використаних традиційних методик;

в) *оптимістичний* – планований ріст виконується по закладеній моделі на основі традиційних і новітніх методик.

У стратегії економічного та соціального розвитку ТГ розглядаються всі три вищевикладених варіанти з певними корективами в оптимістичну сторону (рис. 3.3).

Таке коригування закладається як в самій назві, такі і в методах їх

реалізації.

Можливими сценаріями соціально-економічного розвитку

Роздільнянської ТГ до 2025 року є:

Інерційний (песимістичний) – підтримання існуючого становища.

Мобілізаційний (реалістичний) – мобілізація зовнішніх і внутрішніх джерел реалізації стратегії.

Інноваційний (оптимістичний) – залучення інвестиційних ресурсів, впровадження нових інноваційних проєктів розвитку.

Рис. 3.3 Можливі сценарії реалізації Стратегії громади

Інерційний сценарій розвитку ТГ передбачає використання наявного потенціалу території з урахуванням незначного зростання, що відповідає

середньостатистичному зростанню ВВП країни на 2-3% у рік (для ТГ – ВРП).

Основою соціально-економічного розвитку ТГ будуть традиційні види економічної діяльності та підприємництва. ТГ розвивається як територія, що характеризується переважно транспортною та агро- спеціалізацією економіки. Підприємства базових галузей в основному спрямовані на підтримку досягнутого рівня розвитку. Вони здійснюють заходи, які забезпечують підвищення якості продукції, що випускається і зниження витрат на базі нових енерго- та ресурсозберігаючих та екологічно безпечних технологій. Сталий розвиток ТГ буде залежати від стабільності розвитку транспортних підприємств, підприємств агропромислового комплексу, торгівлі та промисловості. При цьому не очікується значного збільшення обсягів виробництва та розширення асортименту продукції, що випускається. Органи місцевого самоврядування будуть використовувати чинні механізми планування та організації власної діяльності, реагуючи на поточні проблеми, які вирішуватимуться в короткостроковій перспективі бюджетного планування (1 рік), а також шляхом прийняття коротко- та середньострокових програм (1-5 років). Ефективною буде участь у національних проєктах, обласних програмах та використання виділених на їх реалізацію фінансових ресурсів.

Особливість цього сценарію полягає в тому, що при значній частці малого бізнесу в економіці, його внесок у розвиток ТГ буде залишатися на колишньому рівні.

Мобілізаційний сценарій розвитку ресурсної інтенсифікації передбачає повну реалізацію проєктів і програм Стратегії розвитку ТГ, політичну і соціальну стабільність, вдалий менеджмент, моніторинг, оновлення проєктів. Відповідно до цього сценарію ТГ більш активно включається у систему вітчизняних та регіональних товарних, інформаційних, фінансових та культурних обмінів як територія для розвитку відповідної транспортно-логістичної інфраструктури та розміщення нових інноваційних наукоємних виробництв. Програми розвитку малого і середнього бізнесу мають стати каталізатором зміни співвідношення «торгівля-виробництво» на користь власного виробництва.

Цей сценарій передбачає використання зростаючого потенціалу території,

з урахуванням росту, який відповідає середньостатистичному зростанню ВВП країни в 5-6% на рік (для ТГ– ВРП).

Вказаний сценарій є *базовим* для реалізації цієї Стратегії.

Ліва частина пріоритетів у «дереві цілей та пріоритетів» розвитку ТГ повинна не тільки покрити поточні соціальні потреби, але й забезпечити суттєве зростання добробуту жителів міста.

Інноваційний сценарій розвитку (залучення інвестиційних ресурсів громади передбачає, що громада буде активно включається в систему міжрегіонального та міжнародного розподілу праці з урахуванням заявлених власних пріоритетів та інтересів, відбувається реалізація інноваційних проєктів і програм, структурна перебудова економіки громади. Відбуваються глибокі реформи, внутрішні ресурси активізують зростання системи і сприяють «притягуванню» нових, більш значних ресурсів, впровадження моделі «SMART-управління» громадою з додатковим «прискорювачем» інноваційного розвитку підприємств у форматі «INDUSTRY 4.0»

Сутність інноваційного сценарію розвитку буде полягати:

- в економічній спеціалізації території (інноваційно-транспортної, рекреаційної, агропромислової, сервісної);
- в активному проникненні на вітчизняні, регіональні та європейські ринки.

Передбачається інтенсивний розвиток інноваційних видів економічної діяльності, комплексна модернізація основних фондів підприємств і поступовий перехід виробництва на новий технологічний рівень.

Такий сценарій передбачає використання різко зростаючого потенціалу території з урахуванням зростання, який відповідає середньостатистичному зростанню ВВП країни в 9-10% на рік (для ТГ- ВРП).

Цей сценарій є *перспективним* для реалізації цієї стратегії.

РОЗДІЛ 4. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ НА ПЕРІОД ДО 2025 РОКУ

Розробка Стратегічного плану Роздільнянської ТГ до 2025 р. базується на наступних основних принципах:

➤ **Партнерство.** Стратегічне планування передбачало проведення різних консультацій, спрямованих на розбудову консенсусу, а також на обґрунтовані очікування громади від владних структур. До участі в ухваленні рішень і розробці стратегічних цілей було запрошено всі зацікавлені сторони – представників влади, наукових установ, асоціацій підприємців, підприємств та громадянського суспільства.

➤ **Життєздатність.** Забезпечення розвитку порівняльних переваг, визначених за результатами SWOT-аналізу (розбудова можливостей, котрі послаблюють гостроту вад і проблем). Крім того, для виявлення синергії між вадами та загрозами, яка загрожує життєздатності (для ризик-менеджменту), застосовується матриця слабких сторін та загроз (додаток 4).

➤ **Інтеграція.** Забезпечується шляхом активної участі всіх зацікавлених сторін. Інтеграція, як багатомірний план розвитку пріоритетних секторів і напрямків діяльності, забезпечує усунення конфліктів та негативних впливів, а також забезпечує зосередження на сумісності та синергії заходів.

➤ **Інновація.** Застосовується як принцип у процесі ідентифікації проєктів, і стосується, головним чином, запропонованого підходу та як найефективнішого використання наявних ресурсів.

➤ **Субсидіарність.** Визначення стратегічних заходів, починаючи з найнижчого рівня (на основі потреб місцевих громад), здійснювалось із використанням ресурсів місцевого економічного розвитку.

На рис. 4.1 наведено «дерево цілей» реалізації Стратегії економічного і соціального розвитку громади.

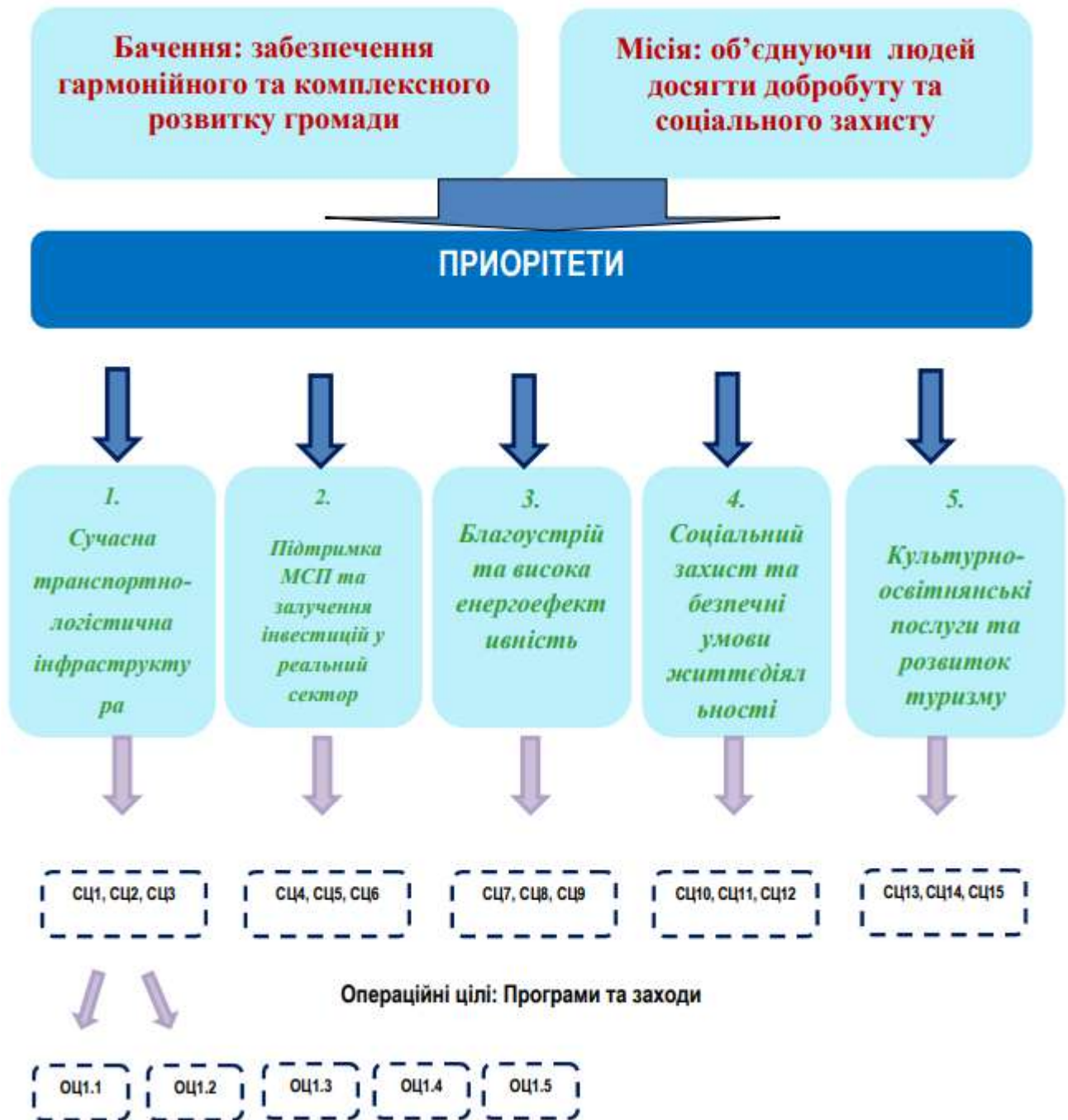

Рис. 4.1 «Дерево цілей» реалізації Стратегії економічного і соціального розвитку громади

Для досягнення мети по кожному з пріоритетів були визначені стратегічні, операційні цілі, а також завдання, необхідні для досягнення соціально-економічного розвитку громади до 2025 року.

4.1. Сучасна транспортно-логістична інфраструктура

В даному пріоритеті передбачається здійснити сприяння розвитку транспортно-логістичної інфраструктури громади та транспортного сполучення. Для цього керівництво ТГ передбачає розробити відповідну

комплексну Програму, стратегічною ціллю якої повинно бути досягнення інтеграції діяльності між залізнично-дорожнім вузлом міста Роздільна, створеними логістичними комплексами міста, модернізацією рухомого складу вантажних транспортних засобів. Особливу увагу в Програмі розвитку транспортно-логістичного комплексу приділяється створенню логістичного центру по прийому та обробці вантажів з Одеси, Вінниці, Києва, ближнього зарубіжжя з подальшим перерозподілом та доставкою в інші важкодоступні регіони Одеської, Миколаївської областей.

У таблиці 4.1 наведені стратегічні, операційні цілі, а також завдання по першому пріоритету.

Таблиця 4.1

Перелік стратегічних, операційних цілей та завдань громади по першому пріоритету «Сучасна транспортно-логістична інфраструктура»

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1. СУЧАСНА ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА	
<i>Операційні цілі</i>	<i>Завдання</i>
1.1. Створення транспортно-логістичного центру	1.1.1. Сприяння створенню та динамічному розвитку транспортного кластера (створення транспортно-логістичного центру з можливим відкриттям митно-ліцензійного складу).
1.2. Підвищення якості надання транспортних послуг	<p>1.2.1. Створення належних умов для надання населенню міста доступних і якісних послуг із пасажирських перевезень пасажирським транспортом, підвищення ефективності та надійності функціонування громадського транспорту відповідно до встановлених нормативів і стандартів</p> <p>1.2.2. Облаштування та підтримання на належному рівні зупинок пасажирів у місті Роздільна та селах громади</p> <p>1.2.3. Створення безпечних умов для швидкісного і комфортного руху на дорогах міста.</p> <p>1.2.4. Встановлення на транспортних засобах GPS-систем та програмного забезпечення для здійснення постійного контролю за роботою пасажирського транспорту на міських автобусних маршрутах загального користування.</p> <p>1.2.5. Капітальний ремонт проїжджої частини дороги.</p>

4.2. Підтримка МСП та залучення інвестицій у реальний сектор економіки

Комплексне та гармонізоване підтримка МСП та залучення інвестицій у реальний сектор економіки громади передбачає поетапний план дій по заохоченню та залученню інвестицій у реалізацію промислових бізнес-проектів на земельних ділянках та об'єктах нерухомості, що належать громаді.

У таблиці 4.2 наведені стратегічні, операційні цілі, а також завдання по другому пріоритету.

Таблиця 4.2

Перелік стратегічних, операційних цілей та завдань громади по другому пріоритету «Підтримка МСП та залучення інвестицій у реальний сектор економіки»

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2. ПІДТРИМКА МСП ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У РЕАЛЬНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ

Операційні цілі	Завдання
1.1. Структурна перебудова економіки громади	1.1.1. Створення центру розвитку кооперації та субконтрактації. 1.1.2. Створення умов для формування та динамічного розвитку кластерів (транспортного, швейного, переробки сільгоспродукції). <i>Створення цехів по переробці сільськогосподарської продукції (виробництво сухофруктів, фасованих горіхів, масла з різного насіння тощо).</i>
1.2. Сприяння розвитку підприємництва	1.2.1. Поліпшення умов надання адміністративних послуг. 1.2.2. Створення спеціального порталу для підприємців з метою захисту їх бізнесу. 1.2.3. Створення Роздільнянського міського центру підтримки бізнесу.
1.3. Створення умов для розвитку малого та середнього бізнесу, в тому числі і для виробників с/г продукції	1.3.1. Просування і реклама місцевого виробника, сприяння розвитку малого та середнього бізнесу, зокрема і в аграрній сфері. 1.3.2. Розвиток економічних кластерів, в т.ч. сільськогосподарських. 1.3.3. Легалізація робочих місць з метою збільшення ПДФО. 1.3.4. Мотивація сільських мешканців до створення

	фермерських господарств.
1.4. Створення привабливого інвестиційного клімату, сприяння інвестиційній діяльності	<p>1.4.1. Просування інвестиційного порталу міста та актуалізація розміщеної на ньому інформації.</p> <p>1.4.2. Постійне оновлення портфелю інвестиційних проєктів міста з урахуванням пропозицій зацікавлених підприємств.</p>

4.3. Благоустрій та висока енергоефективність

В окремий стратегічний напрямок виділяється управління благоустроєм та енергоефективністю. Даний напрямок розвитку громади деталізується окремими Програмами та заходами цільового призначення:

- поступовий перехід до альтернативних джерел енергії *(використання пелітів, встановлення сонячних батарей);*
- модернізація системи теплопостачання;
- впровадження програми збереження тепла в будівлях та об'єктах соціальної інфраструктури міста;
- модернізація системи водопостачання та водовідведення *(створення каналізаційних вигрібних ям в приватному секторі з використанням екологічно чистих очисних матеріалів та виробництво гумусу).*

Різні стартові умови сіл, які об'єдналися в громаду, вимагає визначити та забезпечити дотримання певних стандартів у наданні комунальних послуг, забезпеченні благоустрою тощо. З цією метою буде створено єдиний комунальний простір.

Послуги життєзабезпечення населених пунктів надаватимуться підприємствами, які знаходяться у комунальній власності. На етапі становлення комунальних служб громада докладатиме зусиль до їх достатнього технічного оснащення. Спектр послуг, які надаватимуться комунальними службами має забезпечити задоволення потреб громадян.

Усі заходи за даним напрямом реалізовуватимуться із найширшим залученням громадськості до вирішення нагальних питань. Буде визначено та описано основні послуги, які надаватимуться у кожному населеному пункті

громади.

У таблиці 4.3 наведені стратегічні, операційні цілі, а також завдання по третьому пріоритету.

Таблиця 4.3

Перелік стратегічних, операційних цілей та завдань громади по третьому пріоритету «**Благоустрій та висока енергоефективність**»

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 3. БЛАГОУСТРІЙ ТА ВИСОКА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ	
Операційні цілі	Завдання
1.1. Приведення комунальних послуг до середніх стандартів громади	1.1.1. Паспортизація водомережі. 1.1.2. Складання перспективного плану реконструкції комунальних послуг 1.1.3. Екологічне забезпечення управління відходами на території громади 1.1.4. Розвиток житлового фонду громади
1.2. Модернізація систем тепло-, водо-, газо-, енергозабезпечення	1.2.1. Реконструкція та модернізація аварійних та амортизованих ділянок мереж тепло-, водо-, газо-, енергопостачання
1.3. Розвиток житлового фонду громади	1.3.1. Підтримка власників житла щодо впровадження енергоощадних технологій. 1.3.2. Створення комунального житлового фонду. 1.3.3. Будівництво нових мікрорайонів в громаді. 1.3.4. Реалізація програм енергозбереження для житлового фонду.
1.4. Підвищення рівня енергоефективності та промоція використання відновлювальних джерел енергії та енергозбереження	1.4.1. Підвищення ефективності управління енергетичними ресурсами 1.4.2. Підтримка проєктів енергозбереження та використання відновлювальних джерел енергії 1.4.3. Реклама державних, регіональних та місцевих програм енергозбереження. 1.4.4. Впровадження енергозберігаючих технологій в дошкільних навчальних закладах, загальноосвітніх школах, багатоквартирних будинках. Будівництво об'єктів альтернативних видів енергії – сонячні та вітрові електростанції.
1.5. Збереження та розвиток будівель соціальної сфери	1.5.1. Паспортизація усіх будівель освітніх, культурних, лікувальних закладів. 1.5.2. Формування бази даних перспективного

	використання та рівня соціального навантаження будівель соціальної сфери. 1.5.3. Формування проєктів термомодернізації із залученням еско-компаній. Інших джерел фінансування зі збереженням комунальної власності на будівлі.
--	---

4.4. Соціальний захист та безпечні умов життєдіяльності

Підсумком розробки стратегічних заходів у цьому напрямку має бути програма дій у розвитку соціального захисту та безпечні умов життєдіяльності мешканців громади. У таблиці 4.4 наведені стратегічні, операційні цілі, а також завдання по четвертому пріоритету.

Таблиця 4.4

Перелік стратегічних, операційних цілей та завдань громади по четвертому пріоритету «Соціальний захист та безпечні умови життєдіяльності»

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 4. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА БЕЗПЕЧНІ УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	
Операційні цілі	Завдання
1.1. Підвищення якості та доступності медичних послуг	<p>1.1.1. Розвиток системи діагностичних центрів (у т.ч. приватних) з метою покращення профілактики захворювань.</p> <p>1.1.2. Розроблення та впровадження єдиної інформаційної системи електронної реєстрації і електронного медичного документообігу в амбулаторно-поліклінічних установах.</p> <p>1.1.3. Покращення доступності та якості надання медичної допомоги жителям міста і особливо сільської місцевості.</p> <p>1.1.4. Впровадження нових сучасних технологій обстеження та лікування з урахуванням уніфікованих клінічних протоколів.</p>

1.2.
Відповідальне управління навколишнім середовищем та раціональним використанням природних ресурсів

1.2.1. Покращення обізнаності щодо обмежених природних ресурсів та небезпеки для середовища проживання.

1.2.2. Поліпшення середовища проживання, важливі природні ресурси зберігаються для майбутніх поколінь.

1.2.3. Питання охорони та збереження біорізноманіття є актуальними для Роздільнянської ТГ. Це обумовлено низкою особливостей місцевості, насамперед таких, як незначна площа природних біотопів, швидкі темпи їх трансформації та деградації, зростаючий рівень рекреаційного навантаження, недостатня забезпеченість охороною природних територій, недосконала законодавча база, яка не враховує специфіку місцевих екологічних умов.

1.2.4. Основними загрозами біологічного та ландшафтного різноманіття є:

- викиди в атмосферне повітря;
- забруднення поверхневих та підземних вод;
- ґрунтова та повітряна ерозія;
- підтоплення територій;
- поширення агроландшафтів;
- нерівномірна забудова території тощо.

1.2.5. Першочергово для ефективного використання та збереження природних територій Роздільнянської міської територіальної громади необхідно:

- провести інвентаризацію наявного земельного фонду з метою виявлення, уточнення розмірів та розташування ділянок з природною рослинністю та цілих сільськогосподарських угідь;
- затвердити рішенням Роздільнянської міської територіальної громади перелік земельних ділянок (угідь), де не можна проводити зміну цільового призначення землі, допускати будь-яке капітальне будівництво;
- провести фахову інвентаризацію природних та напівприродних, а також пов'язаних з ландшафтом історико-культурних об'єктів та комплексів з метою їх природоохоронної, естетичної та рекреаційної оцінки;
- винести на розгляд сесії питання про створення пам'яток природи, заповідних урочищ, природоохоронних об'єктів за результатами інвентаризації фахівцями, які включити до природно-заповідного фонду України;
- на базі новостворених природоохоронних об'єктів, а також територій традиційного сільськогосподарського та рекреаційного використання створити локальну екомережу, яка повинна доповнити регіональну екосистему.

1.3. Розвиток здорового способу життя	1.3.1. Створення розвиненої інфраструктури для заняття спортом і активного відпочинку для всіх верств населення. 1.3.2. Проведення спортивних змагань різних рівнів і залучення до занять фізичною культурою та спортом різних верств населення.
--	---

4.5. Культурно-освітнянські послуги та розвиток туризму

У таблиці 4.5 наведені стратегічні, операційні цілі, а також завдання по п'ятому пріоритету.

Таблиця 4.5

Перелік стратегічних, операційних цілей та завдань громади по п'ятому пріоритету «Культурно-освітнянські послуги та розвиток туризму»

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 5. КУЛЬТУРНО-ОСВІТЯНСЬКІ ПОСЛУГИ ТА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ	
Операційні цілі	Завдання
1.1. Реалізація державної молодіжної, сімейної політики та політики соціальної захищеності вразливих верств населення	1.1.1. Створення сільського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та забезпечення його продуктивної роботи. 1.1.2. Створення системи моніторингу з питань соціального захисту населення. 1.1.3. Постійне ведення обліку мешканців громади, що потребують соціальної підтримки: дітей-сиріт, багатодітних сімей, одиноких престарілих громадян, що опинились в кризових ситуаціях. 1.1.4. Удосконалення комплексної системи надання послуг особам похилого віку. 1.1.5. Залучення волонтерів до роботи у сфері надання соціальних послуг. 1.1.6. Створення рівних соціальних можливостей особам з особливими потребами.

<p>1.2. Розвиток сучасної високоякісної освіти відповідно до концепції Нової української школи</p>	<p>1.2.1. Охоплення всіх дітей дошкільного та шкільного віку відповідною дошкільною та загальною середньою освітою та створення умов рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами.</p> <p>1.2.2. Модернізація матеріально-технічної бази сільських шкіл відповідно до концепції «Нової української школи».</p> <p>1.2.3. Впровадження і реалізація нових освітніх проєктів та сучасних інформаційних, комунікаційних технологій та засобів навчання.</p> <p>1.2.4. Впровадження освітніх програм та методів навчання з формування в учнівської молоді особистості, активної громадянської позиції.</p> <p>1.2.5. Створення навчальних класів з поглибленим вивченням іноземної мови.</p> <p>1.2.6. Створення умов для забезпечення змістовного дозвілля учнів та оздоровлення дітей під час літніх канікул.</p> <p>1.2.7. Підтримка обдарованої учнівської молоді та сприяння їх подальшому розвитку</p>
<p>1.3. Підвищення якості туристичного продукту</p>	<p>1.3.1. Формування мапи туристичних об'єктів.</p> <p>1.3.2. Виготовлення та розміщення елементів означення населених пунктів, вулиць, туристичних об'єктів.</p> <p>1.3.3. Формування мобільних додатків та баз даних туристичних об'єктів.</p> <p>1.3.4. Облаштування дорожньої інфраструктури та об'єктів туристичної інфраструктури в зоні.</p> <p>1.3.5. Створення публічних просторів багатофункціонального призначення;</p> <p>1.3.6. Розроблення календаря фестивальних подій.</p>

РОЗДІЛ 5. МЕХАНІЗМ ТА ПРОЦЕДУРИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ

5.1. Основні елементи механізму реалізації Стратегії

Стратегія розвитку Роздільнянської ТГ містить уявлення про основні цілі та задачі за пріоритетами економічної та соціальної політики селищної ради, а також про найважливіші напрямки та заходи реалізації зазначених цілей на довгострокову перспективу. Стратегія розрахована на 7 років (2019-2025 роки). Успіх її реалізації залежить від того, наскільки стратегічне бачення буде переведено в управлінські дії селищної ради, наскільки дійовим виявиться механізм, що забезпечує «баланс інтересів» та скоординовані дії учасників, що представляють різні сфери: влади, бізнесу та некомерційного сектору, населення.

Для реалізації Стратегії мають використовуватися такі механізми:

- *організаційний;*
- *нормативно-правовий;*
- *фінансовий;*
- *соціальне партнерство;*
- *інформаційний механізм.*

Організаційний механізм реалізації Стратегії – це діяльність виконавчих органів міської ради з підготовки та реалізації документів, що мають бути розроблені на підставі Стратегії та Генерального плану розвитку міста.

Основні інструменти механізму:

- участь у реалізації державних та регіональних стратегій, концепцій, програм, проєктів;
- розробка прогнозів економічного та соціального розвитку міста;
- розробка та реалізація програм економічного та соціального розвитку міста та міських цільових програм;
- розробка та реалізація щорічних планів дій з реалізації Стратегії;
- відбір, муніципальна підтримка та реалізація соціально та економічно значимих проєктів та заходів.

Базовою одиницею реалізації Стратегії виступають проєкти. Затверджені

проекти формують портфель проектів Стратегії. проекти включаються до портфелю за пропозиціями робочої групи. Робоча група розроблює проекти, які передбачають: виділення земельних ділянок; надання коштів із бюджету ТГ або пільг за рахунок бюджету; залучення інвестицій. На засідання Робочої групи виносяться також соціально важливі проекти, що вирішують проблеми мешканців ТГ. Усі інші проекти включаються до портфелю проектів Стратегії за рішенням Робочої групи, узгодженим із заступником Роздільнянського міського голови, що відповідає за певний напрям.

проекти складають ключовий портфель пропозицій розвитку ТГ. Серед запропонованих до реалізації проектів можна виділити як ініціативні (монопроекти), так і комплексні (мультипроекти), об'єднані певною метою. Список реалізованих в рамках стратегії проектів має переглядатися один раз на рік відповідно до існуючої процедури. Ініціативні проекти (монопроекти) включаються в портфель розвитку ТГ на основі рішення відповідної фокус-групи при узгодженні з профільним заступником голови ТГ.

проекти, що виносяться на засідання Робочої групи, підлягають експертизі. Експерти затверджуються Робочою групою за поданням голів сільських рад Роздільнянської ТГ. Експерт надає письмовий відгук щодо проекту та виступає з співповіддю на засіданні Робочої групи. проекти, що мають особливе значення економічного та соціального розвитку ТГ, за рішенням Робочої групи відносяться до ключових проектів Стратегії.

проекти, схвалені Робочою групою, розглядаються профільною постійною комісією ради ТГ та затверджуються рішенням Роздільнянської ради.

Порядок процедури проходження експертизи поетапний.

1 етап – попередня фінансова експертиза реалістичності проекту.

2 етап – комплексна оцінка експертами відповідного профілю.

У разі позитивного схвалення експертами Робоча група рекомендує проект на затвердження **Виконавчого апарату Роздільнянської районної ради.**

проекти можуть бути включені до міських цільових програм. У цьому випадку вони затверджуються міською радою у складі зазначених програм.

Мешканцям ТГ, суб'єктам господарювання може надаватися допомога при підготовці проєктів.

Організаційний зв'язок документів має забезпечуватися єдністю цілей та шляхів вирішення економічних та соціальних завдань у межах Стратегії розвитку ТГ.

Нормативно-правовий механізм реалізації стратегії являє собою правове забезпечення інноваційних змін економічної діяльності та суспільного життя.

Основні інструменти механізму:

- розробка нових нормативно-правових актів територіальної громади, спрямованих на реалізацію Стратегії за всіма напрямками діяльності;
- підготовка законодавчих ініціатив з вдосконалення регіонального законодавства;
- підготовка пропозицій органам державної влади та управління з вдосконалення національного законодавства.

Фінансовий механізм реалізації стратегії являє собою концентрацію фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках розвитку ТГ.

Основні фінансові інструменти реалізації Стратегії:

- бюджет Роздільнянської ТГ (внутрішній ресурс підвищення ефективності економічного та соціального розвитку ТГ);
- цільове співфінансування за рахунок коштів державного та регіонального бюджетів шляхом активної участі ТГ в реалізації пріоритетних національних проєктів, регіональних цільових програм, адресних інвестиційних програм;
- державні позабюджетні цільові соціальні фонди;
- самофінансування з боку суб'єктів господарювання, що здійснюють реалізацію інвестиційних проєктів (внутрішні інвестиції (кошти підприємств), зовнішні інвестиції, іноземні інвестиції);
- зовнішні та внутрішні запозичання;
- кошти міжнародних фінансових установ;
- міжнародна технічна допомога та ін.

Механізм соціального партнерства – це сукупність відносин між усіма суб'єктами, діяльність яких зачіпає інтереси мешканців Роздільнянської ТГ щодо формування стратегічних орієнтирів, які забезпечують життєдіяльність та

розвиток адміністративно-територіального утворення, а також практики втілення цих орієнтирів в управління ТГ.

Основні інструменти механізму:

- створення постійно діючих структур, що забезпечать участь громадськості у розробці та реалізації Стратегії (фокус-груп, робочих груп);
- вивчення громадської думки (через анкетування, опитування, інтерв'ю тощо);
- підготовка та проведення загальних заходів (конкурсів, виставок, ярмарок, конференцій, семінарів тощо);
- робота з представниками різних соціальних структур та інститутів.

Інформаційний механізм реалізації Стратегії має дуже важливе значення. Передбачається створення сторінки на офіційному сайті Роздільнянської районної ради, на якій буде опубліковано текст Стратегії та зміст портфелю її проєктів, організовано обговорення наданих документів. Представлена на офіційному сайті інформація щодо ходу реалізації Стратегії та окремих проєктів буде постійно оновлюватися. Сайт передбачатиме можливість надання пропозицій щодо нових проєктів Стратегії.

Інформація щодо ходу реалізації Стратегії буде регулярно оприлюднюватися у засобах масової інформації міста.

5.2. Моніторинг реалізації Стратегії

Важливим для реалізації Стратегії є створення дієвої системи моніторингу – відстеження (контролю) процесів, що відбуваються в економіці та соціальній сфері міста.

Шляхом постійного контролю моніторинг дозволяє отримати достовірну та об'єктивну інформацію про соціально-економічні процеси, що відбуватимуться в Роздільнянській ТГ, оцінити та проаналізувати тенденції, що складуться у різних сферах економіки, визначити ступінь досягнення місії стратегічного розвитку, на базі отриманої інформації підготувати рекомендації, спрямовані на подолання негативних та підтримку позитивних тенденцій, тобто скоригувати Стратегію відповідно до виявлених тенденцій.

Основними завданнями моніторингу є:

- контроль за дотриманням графіка виконання окремих проєктів;
- аналіз руху до запланованих результатів;
- аналіз динаміки цільових індикаторів;
- аналіз причин невиконання окремих проєктів, формування рекомендацій з метою усунення недоліків;
- аналіз змін зовнішнього оточення – законодавства, конкуренції, економічного стану;
- аналіз внутрішніх змін у громаді;
- аналіз змін у громаді в результаті виконання стратегічного плану, оцінювання ефективності та реалістичності окремих його складових.

Важливим при розробці моделі моніторингу є вибір критично важливих елементів стратегічного плану, що визначають рух у потрібному напрямку. У Стратегії економічного та соціального розвитку Роздільнянської ТГ до 2025 року таким елементом є формування комфортного середовища, а саме –

«Громада із якісними послугами, комфортними умовами проживання, оздоровлення та відпочинку».

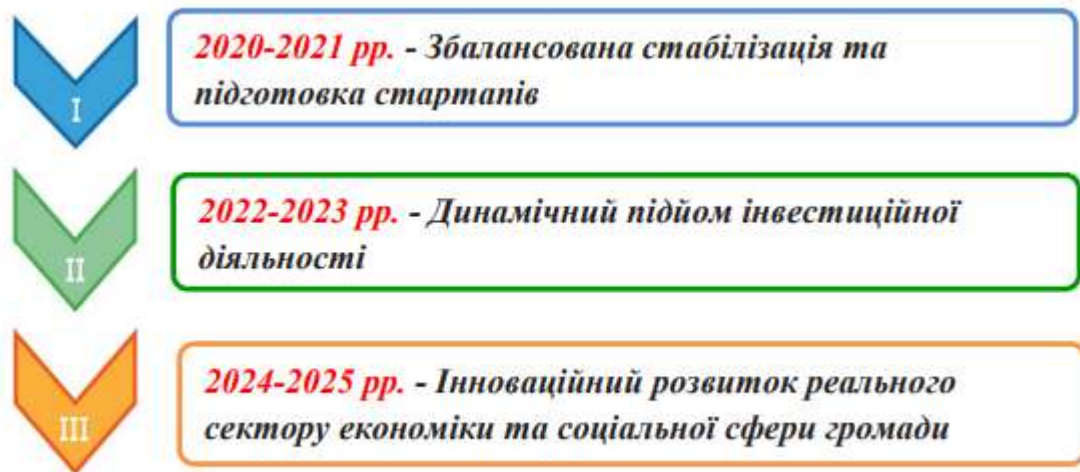
Це гасло є комплексним завданням, що включає в себе не лише закріплення сформованого статусу міста, але й розширення можливостей його використання, створення комфортних умов для життя та відпочинку.

Основними елементами моніторингу будуть звіти щодо ходу

виконання Стратегії, які заслуговуватимуться щорічно на засіданні Робочої групи. Річний звіт про виконання Стратегії заслуговуватиметься на сесії ради Роздільнянської ТГ.

РОЗДІЛ 6. ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Масштабність і складність цілей і завдань, які необхідно вирішити в процесі реалізації Стратегічних пріоритетів економічного та соціального розвитку Роздільнянської ТГ до 2025 р., обумовлюють поетапне їх вирішення. Певні часові рамки на реалізацію стратегії розвитку формують і можливі сценарії майбутнього розвитку громади. Виходячи з цих основоположних умов для досягнення планованих завдань необхідно пройти такі етапи:

1 ЕТАП

Збалансована стабілізація та підготовка стартапів (етап

накопичення ресурсів для майбутнього розвитку громади)

«Збережемо і примножимо»

У рамках цього етапу створюються необхідні умови для ефективного використання вже наявних конкурентних переваг і створення нових. На цьому етапі здійснюється накопичення ресурсів для майбутнього розвитку громади. Побудова такої системи неможлива без політичної, соціальної та економічної стабільності.

На першому етапі передбачається:

- визначити завдання консолідації громади та влади для реалізації Стратегії;
- визначити структурні проблеми, що можуть негативно вплинути на конкурентоспроможність і потенціал економічного зростання, розробити

заходи щодо їх розв'язання;

- удосконалити механізм стратегічного планування розвитку громади;
- проводити моніторинг основних показників розвитку громади;
- формувати механізм залучення інвестицій у пріоритетні проекти;
- здійснювати постійний моніторинг проектів розвитку громади.

Тривалість етапу - 2020-2021 рр.

2 ЕТАП

Динамічний підйом інвестиційної діяльності

(етап активного впровадження і реалізації проектів розвитку громади)

«Примножуємо і впроваджуємо»

Після економічної та соціальної стабілізації починається етап активної реалізації пріоритетних проектів розвитку ТГ. У цей період активно мобілізуються сформовані і накопичені ресурси. На цьому етапі приватні інвестиції та інвестиції з бюджету громади дістають основу для якісної зміни вигляду міста і створення середовища з високою якістю життя.

На другому етапі передбачається:

- активне впровадження інвестиційних проектів в економіку громади;
- активне включення в обласні та державні програми розвитку;
- спрямування інвестицій на розбудову соціально-економічної інфраструктури;
- формування нових фінансово-економічних основ розвитку матеріально-технічної бази та інфраструктури рекреаційно-туристичної сфери;
- концентрація інвестиційних ресурсів на інвестуванні у розвиток транспорту та транспортної інфраструктури;
- впровадження сучасних технологій управління;
- залучення значного обсягу внутрішніх та зовнішніх інвестицій для концентрації на пріоритетних напрямках структурної модернізації економіки.

Тривалість етапу - 2022-2023 рр.

3 ЕТАП

Інноваційний розвиток реального сектору економіки та соціальної сфери громади

(перехід до інноваційного шляху розвитку)

«Прискорене зростання якості життя мешканців громади»

Етап визначається переходом від мобілізаційного шляху розвитку до його інноваційного сценарію. Реалізація проєктів і мобілізація накопичених ресурсів дасть можливість перейти до впровадження нових конкурентних технологій в економіці та соціальній сфері громади. Використання інновацій допоможе ТГ стати одною із найбільш конкурентоспроможних громад Півдня України.

На другому етапі передбачається:

- інтенсивний розвиток інноваційних видів економічної діяльності, комплексна модернізація основних засобів інноваційно-орієнтованих підприємств і поступовий перехід виробництва на новий технологічний рівень;
- розвиток партнерства бізнесу з науковими установами регіону, поліпшення стратегічного планування комунального господарства та соціальної інфраструктури громади, впровадження високих технологій;
- створення інноваційного кластеру (зони активної комерційної діяльності);
- створення нових робочих місць, в основному для інноваційно-орієнтованої молоді, досягнення ефективного використання інтелектуального потенціалу і нейтралізації дії чинників, що викликають еміграцію молоді;
- підвищення рівня оплати праці, поліпшення основних параметрів якості життя за рахунок розвитку систем охорони здоров'я, освіти, культури, поліпшення екології громади;
- зростання потенціалу громади як великого туристичного центру, центру ділових комунікацій за рахунок розвитку відповідної інфраструктури: готельні, культурно-розважальні комплекси, кемпінги, туристичні бази, хостели тощо.

Тривалість етапу - 2024-2025 рр. і надалі.

У відповідності з цими етапами реалізується послідовне досягнення поставлених цілей пріоритетних напрямків і запланованих рівнів індикативних показників.

РОЗДІЛ 7. ІНДИКАТОРИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ ГРОМАДИ

Показник	Одиниця виміру	Значення показника у 2019 році	Прогнозне значення показника у 2025 році
1	2	3	4
1. Обсяг надходжень до бюджету ТГ			
2. Підтримка МСП та залучення інвестицій у реальний сектор економіки громади			
Капітальні інвестиції	млн. грн	11,5	57,5
Загальні обсяги прямих іноземних інвестицій	млн. дол. США	0	5,0
3. Благоустрій та висока енергоефективність			
Житловий фонд, на кінець року	тис. м ² загальної площі	79,0	85,0
Забезпечення населення житлом, на одну особу загальної площі	м ²	9,3	10,0
Охоплення населення телекомунікаційними послугами	%	65,0	82,0
Частка адміністративних послуг, які можливо отримати за допомогою ІТ-технологій	%	0,0	60,0
4. Соціальний захист та безпечні умови життєдіяльності мешканців громади			
Питома вага коштів місцевого бюджету, спрямована на благоустрій в житлово-комунальному господарстві	%	24,0	29,0
Завантаженість дошкільних навчальних закладів	дітей на 100 місць	115	110
Частка дітей шкільного віку, що займаються у позашкільних навчальних закладах	%	21,0	31,0
Кількість учнів – переможців обласних етапів конкурсів та предметів Всеукраїнських олімпіад	Осіб	6	4
5. Культурно-освітня послуги та розвиток туризму ТГ			
Кількість офіційних виставок, фестивалів, бізнес-форумів, конференцій за участю керівництва міста	од.	5	20

Початкове значення кожного індикатора зазначено на 2019 рік. Індикатори згруповані за пріоритетними напрямками розвитку ТГ. В основі більшості наведених індикаторів лежать методики державних органів статистики, частина індикаторів складалась за рекомендаціями фахівців цільових робочих груп. Поетапні порогові значення індикаторів у 2025 році були визначені на основі вивчення динаміки відповідних показників експертів.

ДОДАТКИ

ЗВЕРНЕННЯ ДО ГРОМАДИ

Шановні роздільнянці!

Кожен з вас прагне жити у комфортному, безпечному місті, мати роботу та бути цінністю для своєї громади.

Я радий представити Стратегію соціально-економічного розвитку Роздільнянської міської територіальної громади до 2025 року. Стратегія розвитку надає можливість владі зрозуміти, куди необхідно рухатись, бізнесу – знати перспективи громади та готуватись до змін, мешканцям – орієнтир на ці зміни. А разом, для усіх нас – надається можливість спільними зусиллями змінити громаду на найкраще.

Стратегія – це головний документ, який визначає най важливіші пріоритети розвитку нашого краю, краю доброзичливих та працелюбних людей. Необхідність Стратегії продиктована викликами нового часу. Так, економічні реалії та потреби суспільства вимагають переоцінки стратегічних пріоритетів, а низка нагальних соціальних проблем, що виникли протягом останніх років, потребують негайного розв'язання. Крім того, важливим було питання забезпечення відповідності Стратегії вимогам новоприйнятих нормативно-правових актів, а також її відповідності до державних документів.

Роздільнянська ТГ – наш спільний дім і від нас залежить, як ми його розбудуємо. Дуже хочеться побачити на вулицях нашого міста, у найближчому майбутньому, більшу кількість людей з посмішками на обличчі. Це можливо лише за умови, що кожен з нас буде мати позитив на наступний день, місяць, рік...

Я переконаний, що Стратегія закладе якісний фундамент для розвитку нашої громади та підвищення добробуту її жителів.

Роздільнянці, ми продовжуємо діалог та сподіваємося на Вашу підтримку. Перед нами велика робота з реалізації Стратегії сталого розвитку Роздільнянської ТГ до 2025 року.

Роздільнянський міський голова

Основні селянські господарства Роздільнянської міської територіальної громади

№ п п	Назва підприємства та його ЄДРПОУ	Адреса підприємства	Напрямки діяльності підприємства за КВЕД	Уставний капітал, грн
1	Товариство з обмеженою відповідальністю «Обрій-МТС» ЄДРПОУ 30317904	67400, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Старостине, вул. Центральна, 4	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 68.20 Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна 01.61 Допоміжна діяльність у рослинництві 77.31 Надання в оренду сільськогосподарських машин і устаткування 77.39 Надання в оренду інших машин, устаткування та товарів, н.в.і.у. 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля 77.12 Надання в оренду вантажних автомобілів	209 651,50
2	Селянське фермерське господарство Бондаренко Валентини Володимирівни ЄДРПОУ 31218074	67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Старостине	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
3	Селянське фермерське господарство «Валентина» ЄДРПОУ 31640128	67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Старостине	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
4	Фермерське господарство Воробйова Олега Миколайовича ЄДРПОУ 21020805	67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Старостине	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин 47.73 Роздрібна торгівля фармацевтичними товарами в спеціалізованих магазинах	0,00
5	Сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Роздільнянське» ЄДРПОУ 00413340	67400, Одеська обл., Роздільнянський р-н, м. Роздільна, вул. Георгія Кірпи, 128	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 01.13 Вирощування овочів і баштанних, коренеплодів і бульбоплодів	7 500,00
6	Селянське фермерське господарство «Земляк» ЄДРПОУ 22511273	67400, Одеська обл., Роздільнянський р-н, м. Роздільна, вул. 40 років Перемоги, 3-А	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	2 000,00

7	Селянське фермерське господарство Приходько М.С. ЄДРПОУ 21020886	67400, Одеська обл., Роздільнянський р-н, м. Роздільна, вул. Кишинівська, 91-В	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	5 000,00
8	Фермерське господарство «Екоагровіт» ЄДРПОУ 38556441	67400, Одеська обл., Роздільнянський р-н, м. Роздільна, вул. Будьонного, 32	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
9	Селянське фермерське господарство «Ладога» ЄДРПОУ 31218137	67422, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Понятівка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів 01.19 Вирощування інших однорічних і дворічних культур 01.28 Вирощування прямих, ароматичних і лікарських культур	0,00
10	Селянське фермерське господарство «Добробут» ЄДРПОУ 31640154	67422, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Понятівка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
11	Фермерське господарство Драгомірова Олександра Васильовича ЄДРПОУ 31640154	67422, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Понятівка	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
12	Селянське фермерське господарство Волянського Юрія Володимировича ЄДРПОУ 25047422	67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар	01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
13	Селянське (фермерське) господарство Лазаренко Єлизавети Григорівни ЄДРПОУ 21025501	67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
14	Фермерське господарство «Карат-ЖВФ» ЄДРПОУ 36902873	67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 01.23 Розведення свиней 01.41 Надання послуг у рослинництві; облаштування ландшафту	0,00

		51.21 Оптова торгівля зерном, насінням та кормами для тварин		
15	Селянське (фермерське) господарство Буліги Петра Степановича ЄДРПОУ 30758068	67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
16	Селянське (фермерське) господарство Гайванюка Олександра Васильовича ЄДРПОУ 25033905	67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
17	Селянське (фермерське) господарство «Відродження» Щербини Олександра Володимировича ЄДРПОУ 30665534	67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 01.46 Розведення свиней 01.47 Розведення свійської птиці 33.17 Ремонт і технічне обслуговування інших транспортних засобів	0,00
18	Фермерське господарство Афанасі Миколи Володимировича ЄДРПОУ 35162848	67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
19	Селянське (фермерське) господарство «Росток» ЄДРПОУ 31756365	67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 01.46 Розведення свиней 10.39 Інші види переробки і консервування фруктів і овочів 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин	0,00
20	Селянське (фермерське) господарство «Світанок» ЄДРПОУ 22510977	67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин 47.89 Роздрібна торгівля іншими товарами через намети і ринки	0,00
21	Селянське (фермерське) господарство «Світлана» ЄДРПОУ 31700621	67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин 47.89 Роздрібна торгівля з лотків і на ринках іншими товарами	0,00

22	Селянське (фермерське) господарство «Землероб» ЄДРПОУ 31640180	67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин 47.89 Роздрібна торгівля іншими товарами через намети і ринки	0,00
23	Товариство з обмеженою відповідальністю «Справедливість-12» ЄДРПОУ 38302607	67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кошари, вул. Молодіжна, 5	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 81.30 Діяльність по благоустрою; ландшафтне планування	3 000,00
24	Товариство з обмеженою відповідальністю «Кошарське» ЄДРПОУ 38121406	67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кошари	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	1 000 000,00
25	Фермерське господарство Приходька Бориса Миколайовича ЄДРПОУ 39497995	67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кошари	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур <u>Інші:</u> 10.41 Виробництво олії та тваринних жирів 10.61 Виробництво продуктів борошно- мельно-круп'яної промисловості 46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин	40 000,00
26	Товариство з обмеженою відповідальністю «Алекс-Агродар» ЄДРПОУ 38407444	67432, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кам'янка, вул. 1-го травня, 80	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
27	Селянське (фермерське) господарство Павленко Ольги Леонідівні ЄДРПОУ 23863695	67432, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кам'янка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00
28	Селянське (фермерське) господарство Мазило Василя Івановича ЄДРПОУ 22510983	67432, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кам'янка	<u>Основний:</u> 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,00

Основні показники діяльності сільськогосподарських підприємств Роздільнянської ТГ

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ОБРІЙ-МТС»

Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Старостине, вул. ЦЕНТРАЛЬНА, будинок 4

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	2262.47	2378.16	3087.08	56.16	52.63	48.47	12706.7	12516.4	14963.3
Ячмінь озимий	558.89	658.47	х	43.53	26.86	х	2432.9	1768.5	х
Ячмінь яровий	171.76	х	х	33.01	х	х	566.9	х	х
Горох	х	240.38	х	х	22.9	х	х	550.5	х
Нут, чина, маш	х	х	53.83	х	х	11.85	х	х	63.8
Технічні культури									
Соняшник	854.81	983.64	962.94	29.17	25.86	24.13	2493.2	2544	2323.4
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «РОЗДІЛЬНЯНСЬКЕ»									
67400, Одеська обл., Роздільнянський р-н, м. Роздільна, вул. ГЕОРГІЯ КІРПИ, будинок 128									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	260	238	230	36.88	34.87	32.45	958.9	830.0	746.3
Ячмінь озимий	90	136	80	35.99	29.35	42.95	323.9	399.1	343.6
Ячмінь яровий	30	21	х	40.5	33.48	х	121.5	70.3	х
Кукурудза	98.54	41	96.7	14.36	45.61	19.34	141.5	187.0	187.0
Гречка	5	х	х	4	х	х	2	х	х
Нут, чина, маш	18	30	х	9.11	4.43	х	16.4	13.3	х
Овес	10	17	х	43.2	19.47	х	43.2	33.1	х
Просо	29,6	х	х	14.19	х	х	42	х	х
Технічні культури									
Лен	34	40	х	11.06	9.05	х	37.6	36.2	х
Соняшник	116	81	90	16.16	22	10.78	187.5	178.2	97
Ріпак озимий	х	71	196	х	23.45	15.34	х	166.5	300.6
Фрукти									
Абрикос	2	2	2	94.5	8	0	18.9	1,6	0
Алича	2	2	2	109	4	25	21.8	0,8	5
Вишня	1	1	1	1	6	8	0,1	0,6	0,8
Персик	5.5	5.5	5.5	78.73	83.27	86.18	43.3	45.8	47.4

Слива	2.5	2.5	2.5	27.2	66.8	99.6	6.8	16.7	24.9
Черешня	8	8	8	9	14.5	18.63	7.2	11.6	14.9
Ягоди									
Виноградники	24.7	24.7	24.7	36.03	49.6	32.02	89	122.5	79.1
Виноградники	5.7	5.7	5.7	3.33	23.16	14.04	1.9	13.2	8
Виноградники	19	19	19	45.84	57.47	37.37	87.1	109.2	71

Тваринництво									
Вид	2017			2018			2019		
	Показники	Вимірювання		Показники	Вимірювання		Показники	Вимірювання	
Конярство	х	х		3	голів		3	голів	
Велика рогата худоба	51	голів		15	голів		109	голів	
Вівчарство	112	голів		237	голів		163	голів	
Свинарство	126	голів		120	голів		127	голів	
Виробництво молока	35	ц		1336	ц		1383	ц	

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «СПРАВЕДЛИВІСТЬ-12»

67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кошари, вул. МОЛОДІЖНА, будинок 5

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	300	150	150	17.1	16.15	21.73	513	242.2	326
Ячмінь озимий	44	150	150	15.18	15.2	4.5	66.8	228	67.5
Ячмінь яровий	33	30	70	11.39	14.23	4.5	37.6	14.23	31.5
Технічні культури									
Соняшник	81	62	40	5.69	4.74	21.43	46.1	29.4	85.7

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КОШАРСЬКЕ»

67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кошари

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	933.04	621.95	772.92	59.17	43.65	39.25	5521.2	2714.9	3033.6
Ячмінь озимий	290	112.45	х	46.8	34.07	х	1357.3	383.1	х
Технічні культури									
Соняшник	215.93	578.94	488.39	29.79	26.99	22.74	643.3	1562.6	1110.8

ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ПРИХОДЬКА БОРИСА МИКОЛАЙОВИЧА

67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кошари

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019

Зернові культури									
Пшениця озима	36	х	40	10	х	15	36	х	60
Технічні культури									
Соняшник	х	20	х	х	9.5	х	х	19	х
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО ПРИХОДЬКО М.С.									
<i>67400, Одеська обл., Роздільнянський р-н, м. Роздільна, вул. КИШИНІВСЬКА, будинок 91-В</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	250	380	330	23.52	23	19.39	588	874	640
Ячмінь озимий	250	200	220	27	25.25	17.27	675	505	380
Технічні культури									
Гірчиця	80	х	х	2.75	х	х	22	х	х
Соняшник	300	180	240	15.3	10.61	11.33	459	191	272
Ріпак озимий	х	100	100	х	11	4.6	х	110	46
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО «ЛАДОГА»									
<i>67422, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Понятівка</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Кукурудза	15	х	10	11.6	х	22.3	17.4	х	22.3
Пшениця озима	50	30	30	17.64	25	26	88.2	75	78
Ячмінь озимий	40	40	20	29.1	20.9	18	116.4	83.6	36
Технічні культури									
Соняшник	17.8	х	44.15	10.51	х	7.59	18.7	х	33.5
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО «ДОБРОБУТ»									
<i>67422, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Понятівка</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Ячмінь озимий	10	10	х	19.7	9.5	х	19.7	9.5	х
Пшениця озима	х	20	25	х	14.75	18	х	29.5	45
Кукурудза	х	х	5	х	х	0	х	х	0
Технічні культури									
Соняшник	15	х	х	6	х	х	9	х	х
ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ДРАГОМІРОВА ОЛЕКСАНДРА ВАСИЛЬОВИЧА									

<i>67422, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Понятівка</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	х	х	10	х	х	21	х	х	21
Технічні культури									
Соняшник	9	х	х	3.33	х	х	3	х	х
Овочі									
Помідори	х	1		х	5		х	0.5	
ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ВОРОБЙОВА ОЛЕГА МИКОЛАЙОВИЧА									
<i>67423, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Старостине</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	50	х	х	19.4	х	х	97	х	х
Ячмінь озимий	60	х	х	17.17			103	х	х
Технічні культури									
Соняшник	30	х	х	2	х	х	6	х	х
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО «ЗЕМЛЯК»									
<i>67400, Одеська обл., Роздільнянський р-н, м. Роздільна, вул. 40 РОКІВ ПЕРЕМОГИ, будинок 3-А</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Просо	250	200	171	18.4	14.45	4	460	289	68.4
Пшениця озима	750	959	1000	27.75	28.13	26	2081.2	2672.3	2600
Технічні культури									
Коріандр	200	200	156.13	8.5	6.3	2.85	170	126	44.5
ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО «ЕКОАГРОВІТ»									
<i>67400, Одеська обл., Роздільнянський р-н, м. Роздільна, вул. БУДЬОННОГО, будинок 32</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	38	44	100.43	25.92	32.95	35.01	98.5	145	351.6
Кукурудза	13	х	х	10	х	х	13	х	х
Технічні культури									
Соняшник	30	37.76	х	19.2	16.55	х	57.6	62.5	х

СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО ВОЛЯНСЬКОГО ЮРІЯ ВОЛОДИМИРОВИЧА

67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	38.25	х	38.25	22.54	х	20	86.2	х	76.5
Технічні культури									
Соняшник	х	38.25	18.64	х	14.98	17.27	х	57.3	32.2

СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО ЛАЗАРЕНКО ЄЛИЗАВЕТИ ГРИГОРІВНИ

67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	49.52	х	х	20.6	х	х	102	х	х

ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО «КАРАТ-ЖВФ»

67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	8	х	11.8	28.75	х	23.73	23	х	28
Технічні культури									
Соняшник	х	11.8	25	х	9.32	18.4	х	11	46

СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО БУЛІГИ ПЕТРА СТЕПАНОВИЧА

67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	7.5	х	7.5	19.33	х	20	14.5	х	15
Технічні культури									
Соняшник	х	7.5	х	х	8	х	х	6	х

СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО ГАЙВАНЮКА ОЛЕКСАНДРА ВАСИЛЬОВИЧА

67472, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Виноградар

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									

Ячмінь озимий	х	43.76	40	х	29.98	30	х	131.2	120
Технічні культури									
Соняшник	43.76	х	х	10.99	х	х	48.1	х	х
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО «ЗЕМЛЕРОБ»									
<i>67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	х	28.5	28.5	х	19.65	20	х	56	57
Технічні культури									
Соняшник	28.5	х	х	9.02	х	х	25.7	х	х
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО «СВІТЛАНА»									
<i>67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Ячмінь озимий	19.85	х	19.85	28.72	х	29.97	57	х	59.5
Технічні культури									
Соняшник	х	19.85	х	х	17.63	х	х	35	х
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО «ВІДРОДЖЕННЯ» ЩЕРБИНИ ОЛЕКСАНДРА ВОЛОДИМИРОВИЧА									
<i>67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	60	25	68.62	15.98	18	10.42	95.9	45	71.5
Технічні культури									
Соняшник	х	32.5	х	х	7.02	х	х	22.8	х
Овочі									
Баштанні	х	8.62	х	х	0	х	х	0	х
Баштанні	х	8.62	х	х	0	х	х	0	х
Помідори	х	2.5	х	х	0	х	х	0	х
ФЕРМЕРСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО АФАНАСІ МИКОЛИ ВОЛОДИМИРОВИЧА									
<i>67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019

Зернові культури									
Ячмінь озимий	8.03	8.03	х	28.39	24.16	х	22.8	19.4	х
Технічні культури									
Соняшник	х	х	8.03	х	х	8.97	х	х	7.2
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО «РОСТОК»									
<i>67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	30.03	46.71	х	26.24	19.4	х	78.8	90.6	х
Ячмінь озимий	16.15	х	16.75	23.72	х	25.07	38.3	х	42
Ячмінь яровий	13.91	17.23	х	20.42	17.41	х	28.4	30	х
Технічні культури									
Соняшник	20	16.15	6.7	5	10.84	10	10	17.5	6.7
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО «СВІТАНОК»									
<i>67461, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Буцинівка</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	23.92	8.24	16.99	24.25	33.62	30.02	58	27.7	51
Ячмінь озимий	16.99	х	17.12	19.01	х	19.98	32.3	х	34.2
Ячмінь яровий	х	14.93	х	х	19.22	х	х	28.7	х
Горох	8.24	16.99	8.24	14.93	10.59	4.98	12.3	18	4.1
Кукурудза	7.92	х	х	7.95	х	х	6.3	х	х
Технічні культури									
Соняшник	14.93	17.12	8.24	6.97	5.84	15.05	10.4	10	12.4
СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО «ВАЛЕНТИНА»									
<i>67420, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Старостине</i>									
Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	15	х	х	16.33	х	х	24.5	х	х
Ячмінь озимий	8	20	х	15	24	х	12	48	х
Ячмінь яровий	7	х	х	11.57	х	х	8.1	х	х
Горох	х	х	46.53	х	х	10.49	х	х	48.8
Технічні культури									
Соняшник	16.53	26.53	х	4.3	11.5	х	7.1	30.5	х

СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО БОНДАРЕНКО ВАЛЕНТИНИ ВОЛОДИМИРІВНИ

67420, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Старостине

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Горох	х	46	х	х	10	х	х	46	х
Пшениця озима	х	х	46	х	х	25.65	х	х	118
Технічні культури									
Соняшник	46	х	х	15	х	х	69	х	х

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АЛЕКС-АГРОДАР»

67432, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кам'янка, вул. 1-ГО ТРАВНЯ, будинок 80

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	91	53	126	22.38	21.04	20.63	203.7	111.5	260
Ячмінь озимий	22	37	45	18.09	19.38	22.22	39.8	71.7	100
Ячмінь яровий	60	60	30	20.22	11.63	5	121.3	69.8	15
Сорго	30	х	х	15.67	х	х	15.67	х	х
Кукурудза	х	х	17	х	х	27.65	х	х	47
Технічні культури									
Соняшник	69	57	86	7.25	10.53	6.34	50	60	54.5

СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО ПАВЛЕНКО ОЛЬГИ ЛЕОНІДІВНИ

67432, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кам'янка

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Пшениця озима	13	6	х	12.69	28.33	х	16.5	17	х
Ячмінь озимий	х	х	18	х	13.89	х	х	х	25
Ячмінь яровий	15	10	5	7.67	24	5	11.5	24	2.5

СЕЛЯНСЬКЕ (ФЕРМЕРСЬКЕ) ГОСПОДАРСТВО МАЗИЛО ВАСИЛЯ ІВАНОВИЧА

67432, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Кам'янка

Культура	Площа, га			Врожайність, ц			Зібрано, т		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Зернові культури									
Ячмінь яровий	х	8	8	х	9.13	10	х	7.3	8
Технічні культури									
Соняшник	8	х	х	12.5	х	х	10	х	х

Матриця слабких сторін та загроз

Додаток 4

Природно-ресурсний потенціал	
Сильні сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ помірно-континентальний клімат з недостатнім зволоженням; ➤ привабливі природно-рекреаційні умови громади: річки Кучурган, Барабой, Свина, Кучурганське водосховище; Хаджибейський лиман; ботанічний заказник «Костянська балка»; ➤ вигідне географічне розташування громади, близькість із обласним центром; ➤ наявність родовищ мінеральних ресурсів (глини, вапняку, піску тощо); ➤ наявність природно-заповідного фонду району; ➤ наявність багатих земельних ресурсів (робочих чорноземів); інших природних ресурсів (6180 га лісових угідь)
Слабкі сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Наявність в районі заболочених ділянок через підтоплення;
Економічний потенціал	
Сильні сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ створення ТГ та відкриття нових можливостей для розвитку; ➤ вигідне економіко-географічне положення – вихід до доріг державного значення Е95/М05 (Київ-Одеса), Е58 (Одеса-Кучурган); вузлова станція України Роздільна-Сортувальна, яка входить до складу Одеської залізниці; ➤ близькість до міжнародних кордонів; на станції Роздільна-Сортувальна формуються потяги на основні напрямки: Молдову, Західну Європу; ➤ економічний потенціал промисловості громади базується на агропромисловому комплексі; ➤ наявність не функціонуючих виробничих площ «браунфілдів», які облаштовані необхідною інфраструктурою: теплиця, птахоферма, база відпочинку; ➤ розвинута сфера послуг, торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування, охорони здоров'я, рекреації, освіти, культури; ➤ інвестиційно-приваблива територія для оздоровчих та рекреаційних потреб; ➤ наявність вільних земельних ділянок та об'єктів незавершеного будівництва для інвестиційної діяльності; ➤ позитивна тенденція зростання народжуваності; ➤ наявність зв'язку (телефонний, мобільний, поштовий, інтернет-зв'язок); ➤ наявність приватного сектору: господарські товариства, приватні підприємства, виробничі кооперативи, фермерські господарства, ФОП; ➤ наявність вільних сегментів для ведення бізнесу;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ співпраця із ВНЗ Одеси; ➤ збільшення кількості фізичних осіб-підприємців;
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ функціонування районного Центру надання адміністративних послуг при Роздільнянській районній державній адміністрації (поштова адреса: 67400, Одеська обл. м. Роздільна, вул. Шевченка, 85)
Слабкі сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ застаріла містобудівна документація (в Роздільнянському районі 86 населених пунктів, містобудівною документацією охоплені 53 населені пункти, розроблені з 1972 по 1993 роки, що давно втратили актуальність, а 33 села району взагалі не мають генеральних планів); ➤ не встановлені межі ТГ; ➤ нестримне старіння, зменшення кількості працездатного населення; ➤ найбільша зайнятість в невиробничих секторах економіки (державне управління, освіта, охорона здоров'я, торгівля та послуги); ➤ відсутня стратегія розвитку ТГ; ➤ відсутня інфраструктура підтримки бізнесу; ➤ відсутні інвестиційні проєкти; ➤ економічний потенціал промисловості громади незначний (агропромисловий комплекс); ➤ низький рівень експортної орієнтації промисловості громади та диверсифікації клієнтів; ➤ незадовільний технологічний стан будівель та споруд громади; ➤ низький рівень впровадження інноваційних технологій та розробок в економіку громади; ➤ низький рівень залучення інвестицій в економіку громади; ➤ відсутність фінансової підтримки підприємств; ➤ недостатній рівень якості послуг, що надаються ТГ, необхідність розбудови якісної інфраструктури; ➤ прояви бюрократії, необхідність спрощення дозвільних процедур, значна втрата часу на оформлення документів дозвільного характеру; ➤ відтік трудових ресурсів з сільського господарства (особливо молоді), неповернення молодих спеціалістів у сільську місцевість після закінчення навчання, відсутність умов для закріплення молодих спеціалістів; ➤ відсутність якісно підготовлених інвестиційних продуктів (земельні ділянки, об'єкти нерухомості); ➤ не сформована база інвестиційних пропозицій («браунфілди», «грінфілди», об'єкти нерухомості); ➤ низький рівень територіального маркетингу ТГ; ➤ планова інвестиційна діяльність громади направлена тільки на об'єкти соціальної та житлово- комунальної інфраструктури;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ слабка матеріальна база існуючих аграрних підприємств; ➤ обмеженість фінансових ресурсів; ➤ спілки фермерів працюють не ефективно, робота фермерів нескоординована;
--	---

Науково-технічний потенціал

Сильні сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ розвинута сфера управління та освіти; ➤ розвиток зв'язку (телефонний, мобільний, інтернет, поштовий); ➤ Наявність школи-гімназії в м. Роздільна
Слабкі сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Низький рівень впровадження наукових розробок в економіку громади; ➤ Низький рівень інноваційно-інвестиційної діяльності громади; ➤ Слабко впроваджуються ІТ-технології в систему управління, у тому числі технологічними процесами; ➤ Відсутність координації взаємодії науки, бізнесу та освіти.

Стан навколишнього середовища та рівень природно-технічної безпеки

Сильні сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Відсутність промислових підприємств, забруднювачів навколишнього середовища; ➤ Житловий фонд більшою частиною представлений індивідуальними будинками; ➤ Наявність багатоквартирних будинків; ➤ Водопостачання споживачів м. Роздільна КП «Роздільнянський міський водоканал»; ➤ Функціонування комунального підприємства «Житло-сервіс»; ➤ Розроблено інвестиційний проєкт по запровадженню системи роздільного збирання ТПВ; ➤ Використання індивідуального опалення; ➤ м. Роздільна має централізовану каналізацію.
Слабкі сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Недостатня площа зелених насаджень загального користування; ➤ Джерелами викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря є автотранспорт; ➤ Більша частина каналізаційного обладнання і мереж громади знаходиться в зношеному та аварійному стані, потребує капітального ремонту та перекладки; ➤ Джерелами локального забруднення є несанкціоновані звалища та забруднення прибережних територій.

Людський та трудовий потенціал

Сильні сторони	<ul style="list-style-type: none"> ● Позитивний міграційний приріст; ● Збільшення народжуваності; ● Система освіти представлена дитячими дошкільними установами (6), загальноосвітніми школами (31), Роздільнянським навчально-виховним комплексом «школа-гімназія» №1 Роздільнянської районної ради Одеської області; ● Культура громади представлена історико- краєзнавчим музеєм, бібліотеками для дорослих та дітей та клубними закладами; ● Наявність футбольних полів, спортивних майданчиків, дитячих майданчиків; ● Функціонує 41 медичний заклад; Роздільнянська центральна районна лікарня; єдиний в Україні Укрлепрозорій; ● Розвинуте аматорське та мистецьке життя, багато майстрів народної творчості
Слабкі сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Негативна тенденція зменшення чисельності населення громади; ➤ Перевищення смертності над народжуваністю, старіння населення; ➤ Відставання рівня розвитку соціальної сфери від потреб населення; ➤ Брак бюджетних коштів на соціальні програми; ➤ Високий відсоток зареєстрованих безробітних з вищою освітою; ➤ Високий рівень загальної захворюваності населення; ➤ Поширення факторів ризику захворювань, передусім тютюнокуріння і вживання алкоголю; ➤ Відсутність програм навчання для підприємців, молоді, населення; ➤ Недостатній рівень залучення додаткових коштів на розбудову інфраструктури та проекти МЕР міської громади; ➤ Більше половини вакансій, які надходять від підприємств, орієнтовані на працевлаштування чоловіків, а на обліку в службі зайнятості, навпаки, ➤ набагато більше жінок;

Рекреаційний потенціал

Сильні сторони	<ul style="list-style-type: none"> ● Позитивний міграційний приріст; ● Збільшення народжуваності; ● Ландшафтні ресурси, які можуть бути використані для короткочасного відпочинку та зеленого туризму; ● Працює Ботанічний заказник «Костянська балка».
----------------	---

Слабкі сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Відсутність будівництва курортно-рекреаційних установ; ➤ Деякі дитячі оздоровчі табори були передані іншим власникам і змінили профіль; ➤ Нерозвинута туристична інфраструктура (готелі, атракціони, виставки тощо); ➤ Нерозвинутий зелений туризм; ➤ Відсутні діючі громадські організації екологічного спрямування.
----------------	---

Бізнес середовище

Сильні сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Збільшення кількості зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності; ➤ Працює районний Центр адміністративних послуг; ➤ Політика місцевої влади направлена на підтримку розвитку малого і середнього бізнесу.
Слабкі сторони	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Низький рівень розвитку м'якої інфраструктури та спектру послуг з підтримки бізнесу; ➤ Низький рівень охорони правопорядку; ➤ Відсутність фінансової підтримки підприємств; ➤ Низький рівень проєктного менеджменту; ➤ Низький рівень залучення інвестицій в економіку громади; ➤ Відсутність регіональної Агенції з залучення інвестицій; ➤ Відсутній Бізнес-інкубатор, Бізнес-центр, тренінговий центр для підвищення знань; ➤ підприємців, консультування з питань інвестування, організації діяльності малого і середнього бізнесу, не розроблені програми навчання для підприємців; ➤ Відсутність дешевих фінансово-кредитних ресурсів для бізнесу, фінансової підтримки підприємництва з місцевого бюджету; ➤ Відсутній досвід з іноземним інвестуванням в «грінфілд», «браунфілд»; ➤ Відсутня співпраця бізнесу і спеціалізованих учбових закладів щодо підготовки працівників необхідних спеціальностей та кваліфікацій; ➤ Відсутні спеціалісти з питань підтримки та розширення бізнесу в структурі виконкому.

КЕРІВНИЦТВО РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Шовкалюк Валерій Олександрович – Роздільнянський міський голова

Ісаєв Олександр Валерійович – секретар Роздільнянської міської ради

Тесніков Юрій Петрович – перший заступник Роздільнянського міського голови

Петров Денис Васильович – заступник Роздільнянського міського голови

Кінаш Геннадій Володимирович – директор КП «Роздільнянський міський водоканал»

ГОЛОВИ ПОСТІЙНИХ КОМІСІЙ РОЗДІЛЬНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ СЬОМОГО СКЛИКАННЯ

Панкратов Олександр Миколайович – голова постійної комісії з питань планування бюджету, фінансування, управління комунальною власністю, реалізації державної регуляторної політики

Головко Ганна Мефодіївна – голова постійної комісії з питань регламенту, депутатської діяльності, етики та гласності

Скрипник Сергій Євгенович – голова постійної комісії з питань земельних відносин, будівництва та адміністративно-територіального устрою

Букреєв Олександр Іванович – голова постійної комісії з питань житлово-комунального господарства, благоустрою, екології, транспорту та підприємництва

Дмитренко Оксана Йосипівна – голова постійної комісії з питань соціального захисту населення, молодіжної політики, підтримки культури та спорту

Література

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР).
2. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» (від 9 квітня 1999 року № 586-XIV).
3. Закон України «Про засади державної регіональної політики» (від 5 лютого 2015 року № 156-VIII).
4. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» (від 23 березня 2000 року № 1602-III).
5. Закон України «Про стимулювання розвитку регіонів» (від 8 вересня 2005 року № 2858-IV).
6. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (від 5 лютого 2015 року № 157-VIII).
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року» (від 06.08.2014 № 385).
8. Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів» (від 11.11.2015 № 932).
9. Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації» (від 31.03.2016 року № 79).
10. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування територіальної організації влади та місцевого самоврядування» (від 01.04.2014 р. № 333-р).
11. Указу Президента України «Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» (від 12.01.2015 р. № 5/2015).
12. Стратегія економічного та соціального розвитку Одеської області до 2020 року (від 21 грудня 2015 року № 32-VII).

13. Офіційний сайт Державної служби статистики - <http://www.ukrstat.gov.ua>
14. Офіційний сайт Головного управління статистики в Одеській області - <http://www.od.ukrstat.gov.ua>
15. Офіційний сайт Роздільнянської районної ради - <http://rozdilna-rada.odessa.gov.ua>
16. Триполье / Каталог фермерів, ціни трейдерів, елеватори України - <https://tripoli.land>
17. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Одеській області в 2018 р. - <https://www.twirpx.com/file/2926874/>